

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 35 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGSĖJIS - SEPTEMBER 27, 1988

Nr. 188

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

„LKB Kronika“, Nr. 76

Eina nuo 1972 metų
Perskaitės duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Pareiškimai ir protestai

TSKP CK Generaliniam sekretoriui M. Gorbačioviui

Nuorašai:

1. Lietuvos vyskupams ir vyskupijų valdytojams
2. TSRS KGB Generaliniam Vršininkui Čebrikovui
3. TSRS Generaliniam prokurorui
4. Jaunimo laidų redakcijai
5. LTSR prokurorui
6. „Komjaunimo Tiesa“ redakcijai
7. „Valstiečių laikraštis“ redakcijai
8. „Kommunistinis rytoj“ redakcijai
9. Alytaus m. ir raj. švietimo skyriui
10. Alytaus m. prokurorui

Gražių šeimai ir kitų dalyvių

Pareiškimas

(Tęsinys)

Autorė pati girdėjo skundo tekstą, galėjo suprasti, kad Bakučionis į pareiškimo išdėstytus argumentus, atsakė paviršutiniškai, iškreipdamas faktus, o į daugumą visai neatšakė.

A. Svirbutavičiūtė teigia, kad skunde kai kas nutylėta, kai kas iškreipta, kai kur pameleluota. Bet kodėl nerašo konkrečiai, kas nutylėta, iškreipta ir pameluota?

Kodėl pati autorė iškreipia faktus? Juk Renata pati teigia, visai žurnaliste jos neklause, kas kvietė į gimtadienį. O tokio jaunulio, vardu Saulius, iš viso nebuvo tarp gimtadienio dalyvių.

Kodėl žurnaliste, pamirėjusi Šimkūnaitę, nemini Reginos Gražulytės, kuriai taip pat buvo sumažintas elgesio pažymys?

Reidas — yra viena iš pareigūnų darbo forma — rašo autorė. Bet ar yra toks įstatymas, kuris leistų reidą daryti ne į kultūros, bet į privačius namus. Ar yra įstatymas, kuris neleistų nepilnamečiams linksminintis ne viešose vietose, o privačiuose namuose, be to suaugusiųjų priežiūroje ir su tėvų leidimu?

Koks autorės reikalas, ką, kokio amžiaus sukaustuvininkė gali pasikviesti į svečius?

Iš pirmo laužas žurnaliste teiginys, kad nepilnamečių gimtadienio dalyvių tėvai po trijų rinkos bažnyčių aptarti įvykių, ką kalbėti ir ką nutylėti, ką iškreipti. Iš pirmo lauža ir istorija apie Daivos broliuką, šokinėjanti per langą, kad nereiktų eiti į bažnyčią.

(Bus daugiau)

Socialdemokratų vadas abejoja Pabaltijo laisvės reikalingumu

Bona. Eltos pranešimu, vokiečių žurnalas PNR-Magazin liepos 23 d. išspausdino pasikalbėjimą su V. Vokietijos socialdemokratų partijos vadovu, dr. H.J. Vogeliu. Primėjęs jam apie tuo metu Bonoje vykstančią pabaltiečių demonstraciją už savo tautų nepriklausomybę ir prieš Hitlerio-Stalino paktą, už kurį „mums vokiečiams“ tenka didelė atsakomybė, ko respondentas paklausė, kaip jis žiūri į Pabaltijo tautų savarankumo siekį?

Vogelį tai atsakė, kad „būtų gerai perestroikos ženkle pagerinti ir gyvenimo sąlygas, išplėsti kultūrinį savarankumą ir tikėjimo laisvę, bet sąjunginės valstybės rėmuose. Visa, kas peržengia tas ribas, man atrodo abejotina. Tai priverstų prie visokių nepastovumų, iš kurių žmonės nieko nepelnytų“.

Vokietija skolinga pabaltiečiams

Iš pasisakymų liepos 26 d., laiškų Vogeliumi atsakė pabaltiečių Tarybos biuro Strasbūre direktorius A. Klimaitis. Jis pareiškia savo nusistebėjimą, kad didžiausios vokiečių opozicijos partijos vadovas parlamente pritaria prievartiniam ir tarptautinę teisę pažeidžiančiam Pabaltijo valstybių egzistavimui SSRS-os rėmuose. Primena, kad Vakarų Vokietija, JAV, D. Britanija ir net komunistinės valstybės, kaip Jugoslavija ir Kinija, nepripažįsta Pabaltijo valstybių aneksijos. Savo 1954 m. spalio 22 d. paskelbtame pareiškime, trys Vakarų didvalstybės konstatavo, kad „1939 m. Vokietija pažeidė tarptautinę teisę ir brutaliai išdavė bei pardavė

Pabaltijo valstybes Sovietų Sąjungai“. Nuo Hitlerio-Stalino pakto pasirašymo, pabrėžia Klimaitis, Vokietija yra skolinga pabaltiečiams.

Pabaltiečių klausimai

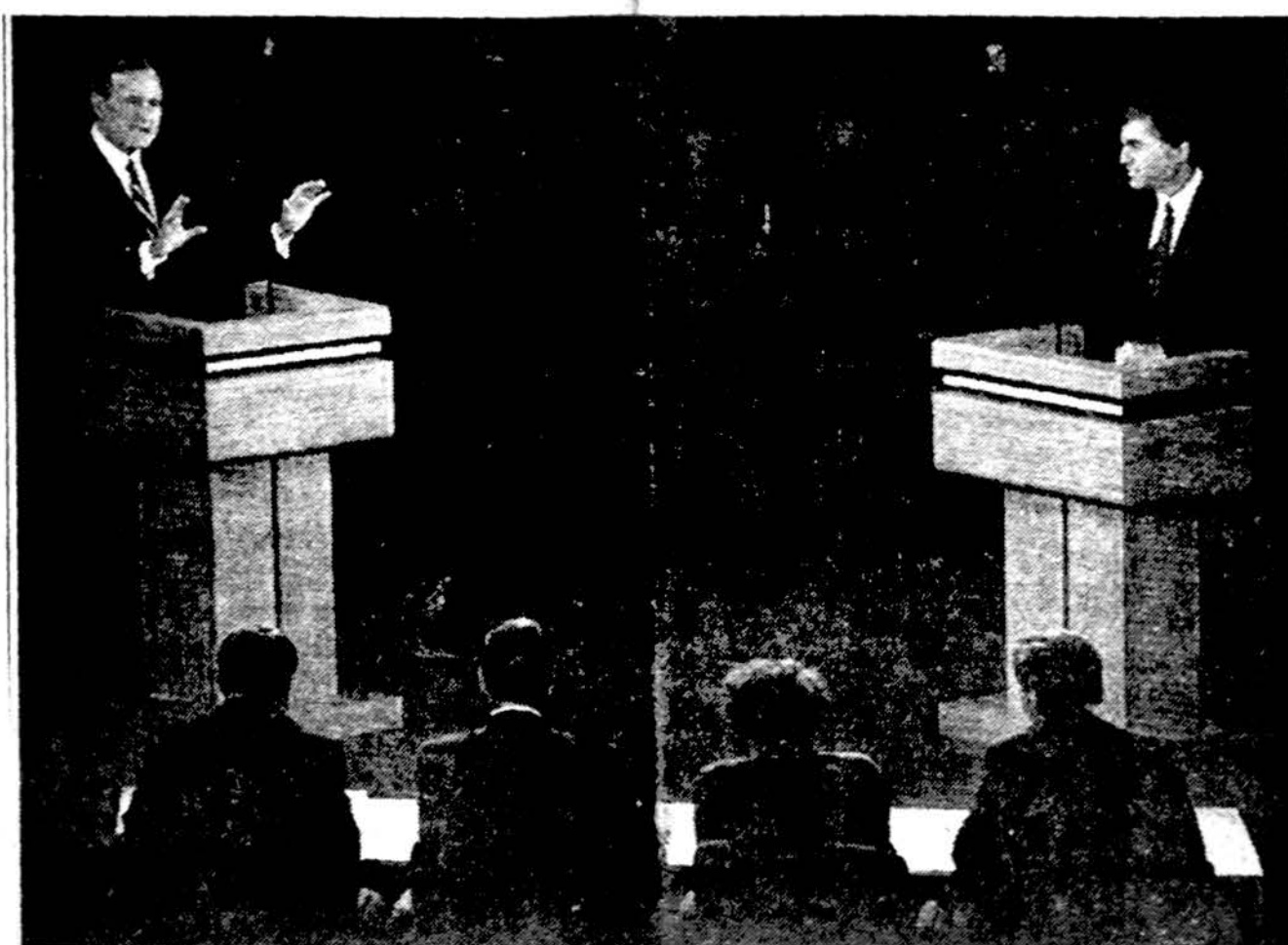
Pabaltiečių Tarybos biuro vedėjas, ir VLIKO atstovas Strasbūre klausia, kaip pabaltiečiai turėtų suprasti Vogelio pareiškimą, kad jų teisė reikalavimai atstatyti jų suverenumą esą „abejotini“, o pasilikimas „sąjunginės valstybės rėmuose — išmintingas“. Ar tuo jis netampate 1939 m. fašistinio-stalinistinio sandorio bendrininku? Tai būtų keista pozicija socialdemokratui?

Klimaitis klausia Vogelio, ar pabaltiečiams negalioja Helsinkio Baigiarjo Akto VIII principas, visoms tautoms garantuojantis laisvo apsisprendimo teisę. Šią teisę pabrėžia ir liepos 7 d. Europos Parlamento priimta rezoliucija, kurią suredavo vokiečių socialdemokratų atstovas dr. Hans-Joachim Seeler.

Pabaltiečiai yra realistai, rašo Klimaitis. „Jie gerai žino, kas šiandien įmanoma ir kas neįmanoma. Tai nereikia, kad ateityje nieko neįmanoma pasiekti, nes tai prieštarautų istorijai. Bet kad durys liktų atviros, reikia laikytis principų, ypač kai jie kiekvieno atžvilgiu yra teisingi. Ar jūs kitaip galvojate?“

Atsakymas į šiuos klausimus dar negautas.

—Vilniaus operoje dainavo pakviestas iš Armenijos sol. G. Chamedanjanas, atlikdamas „Otello“ operoje pagrindinį vaidmenį.

Debatų metu kalba viceprezidentas George Bushas, kai gubernatorius Michael Dukakis ruošiasi atsakymui.

Pagrindiniai debatų punktai

Winston-Salem, N.C. — Sekmadienio vakare viceprezidentas George Bushas ir Massachusetts gubernatoriaus Michael Dukakis debatai tęsėsi 90 minučių. Abu prezidentiniai kandidatai kalbėjo be pasirašyto teksto. Kiekvienam kandidatui buvo leista per dvi minutes atsakyti į trijų žurnalistų klausimus ir per minutę kitam kandidatui įi sukritikuoti.

Narkotikai

Pirmasis klausimas buvo viceprezidentui apie narkotikų problemą. Bushas atsakė, jog narkotikų vartojimas kyla iš „vertybių sunaikinimo“. Dukakis su tuo sutiko, bet pasakė, kad vertybės prasideda su tautos vadais. Jis tuoj apkaltino Reagano administraciją už ryšių palaikymą su Panamos generolu Noriega, „kuris siunčia nuodus mūsų vaikams“. Bushas labai greitai atsakė, jog Reagano administracija tuoj pat apkaltino Noriega, kai tik buvo pateikti įrodymai.

Deficitas

Dukakis buvo paklaustas nurodyti tris atvejus, kaip jis mano subalansuoti federalinį biudžetą. Jis atsakė, jog jis sumažintų kai kurias apgynimo ginklų sistemas, kurių mums nereikia ir kurių mes negalime išlaikyti. Be to, jis bandytų išrinkti nemokėtus mokesčius, ką jis padarė savo valstyje. Respublikonai, sakė jis, nori daugiau išleisti apgynimui, sumažinti kapitalo mokesčius ir išleisti daugiau lėšų kitoms programoms nepalikiant mokesčių. Jei Bushas rimtai apie tai kalba, jis tai gali padaryti tik pasinaudodamas pinigais iš Social Security fondo. Bushas atsakė, kad dabar ne laikas atsisakyti gynybos programų, be to, jis priminė Dukakui jo valstijos Bostono uosto nesutvarkymą, sakdamas, jog jo atsakymas yra tiek aiškus, kaip ir Bostono uostas, primindamas nesutvarkytą taršos reikalą. Ir Bostono policija pasisakė už Bushą.

Patriotizmas

I klausimą apie Dukatio patriotizmą ir jo priklausymą amerikiečių piliečių Liberties unijai Bushas, atsakė, jog jis nekritikuoja Dukatio patrio-

tizmo, bet nesutinka su jo liberalinėmis pažiūromis ir su ta grupe, kuriai Dukakis priklauso. „Aš nenoriu, kad mano 10 m. vaikai eitų žiūrėti nepadorių filmų“. „Aš kritikuoju jo nusistatymą tuo reikalu“. Dukakis atsakė, jog jo veto, kad mokiniams mokyklose nereikėtų pakartoti priesaiką vėliavai, yra tik jo nepateisinamas puolimas. Dukakis pasisakė tuo esąs pasipiktinęs.

Abortai

Dukakis abortų klausimu pareiškė, jog moteris turi padaryti savo sprendimą pagal savo sąžinę ir religinius įsitikinimus. Bushas į tai atsakė, jog jo pozicija yra labai aiški, jis yra už gyvybės teisę ir gyvenimą ir pasisako už vaikų adoptavimą. Taigi, prieš abortus. I klausimą, jei abortai būtų vėl uždrausti, atsakė, jog nežinaš dabar, ar būtų už bausmes tai, kuri padarė abortą ir tam, kuris tą abortą įvykdė. Dukakis į tai pastebėjo, jog tai būtų moters apkalbinimas kriminaliniu nusikaltimu ir pakartojo, kad tai turi būti tik motinos sprendimas — daryti abortą, ar nedaryti.

Ginklų pardavimas

Dukakis kaltino viceprezidentą dalyvavimu pasitarimuose parduoti ginklus Iranui, kad už tai būtų paleisti pagrobtieji amerikiečiai. To negalima daryti su teroristais, nes jie vėl vykdys naujus pagrobimus. Jei jis būtų prezidentas, tai jis panaudotų „jėgą“ prieš teroristų bazes. I tai Bushas atsakė, kad Dukakis buvo prieš Libijos bombardavimą, kai jį vykdė terorizmo veiksmus. Klaida padaryta, kad buvo parduoti ginklai, tačiau niekas nemato, jog prezidentas tai darytų todėl, kad ginklus iškeistų į pagrobtuosius.

Apsiginklavimas

Bushas pasisakė už strateginę iniciatyvą programą. Dukakis prieš ją, nes neįrodyta, kad ji bus naudinga. Su sovietais reikia būti griežtiems, sakė Bushas. Pradėti pasitarimai strateginių ginklų klausimais, bet Amerika turi likti stipri ir negali nusiginkluoti. Sovietų Sąjungoje perestroika dar neįgyvendintas dalykas,

PAVERGTOJE LIETUVOJE

— Lietuvos Komunistų partijos organas „Tiesa“ rugsėjo 11 d. spausino buvusios nepriklausomos Lietuvos užsienio reikalų ministro Juozo Urbšio pluoštą atsiminimų. Jo atsiminimus žada išleisti „Minties“ leidykla. Redakcija spausdinamą atsiminimų netrumpino ir neredagavo. Džiaugiasi, kad pirmą kartą gali juos spausdinti Lietuvoje, o ne užsienyje, „kaip kad atsitiko ne su vienais pas mus mirusių praeities politinių veikėjų prisiminimais. Už tai Juozui Urbšiui tariame aciu“, rašo redakcija.

— Juozas Urbšys, buvęs Lietuvos užsienio reikalų ministras, sulaukė 92 metų. Nuo 1922 m. dirbo diplomatinėje tarnyboje ne tik Lietuvoje, bet ir Paryžiuje, Berlyne ir Rygoje. Nuo 1940 m. birželio 17 d. buvo užsienio reikalų ministras Mirono, Cerniaus ir Merkio kabinetuose. 1940 m. liepos mėnesį su žmona buvo deportuotas. 1956 m. grįžo į Lietuvą. Čia vėliau dirbo, pagal susitarimą, valstybinės grožinės literatūros, vėliau „Vagos“ leidyklose. Iš prancūzų kalbos išvertė ne vieną literatūros veikalą.

— 26 Lietuvos sportininkai dalyvauja pasaulinėje Seoule olimpiadoje. Pietų Korėjoje: L. Baikauskaitė, S. Brazauskaitė, V. Chomčiūsis, R. Čistakova, A. Gudeliūnaitė, A. Janonis, A. Kasputis, V. Kidykas, S. Kučinskis, R. Kurtinaitis, Š. Marčiulionis, D. Matusėvičienė, R. Mažuolis, G. Muršova, A. Narbekovas, J. Narmontas, V. Novickis, R. Ribinskaitė, R. Sablovskaitė, A. Sabonis, V. Tuomaitė, R. Ubartas, R. Udrakis, G. Umaras, L. Zilporytė.

— Klaipėdoje veikia prie Klaipėdos Kultūros fondo įsikūrus „Vydūnistų“ klubas. Klubas rūpinasi tautinio vydunistikos literatūros tvarkymu, Mažosios Lietuvos istorinio-kultūrinio palikimo klausimais.

mes galime su jais prekiauti, tačiau negalime parduoti savo technologinių saugumo paslapčių... ir nusileisti, kalbėjo Bushas.

Dabutuose nebuvo naujų pasiūlymų. Nuomonių tyrinėjimų biurai tuoj po debatų pranešė, kad Bushas laimėjo debatus tik maža persvara, maždaug 4 ar 5 punktais.

Persitvarkymo sąjūdis apima visą tautą

Laukiama susikirtimo su partija

Vilnius. — Persitvarkymo sąjūdis Lietuvoje veikia jau tris mėnesius. Jis apima visą Lietuvą ir gerai parodo Pabaltijo valstybių nuotaikas, kai pabaltiečių veikėjai pradėjo kartu dirbti, kad pasiektų savo norimus pakeitimus, rašo „The Christian Science Monitor“ dienraštis.

Praėjusio gegužės mėnesio gale du Estijos Liaudies fronto veikėjai kalbėjo studentams ir intelektualams Ekonomijos institute Vilniuje. Tuo metu Komunistų partijos mašina intensyviai dirbo ir parinko savo delegatus į Sovietų partijos konferenciją birželio mėnesį. Dominavo senojo režimo atstovai.

spausdinti 30,000 egzempliorių. Ir kaip Arvydas Juozaitis, 32 m. akademikas sako, laikraščiai nėra jokios cenzūros. Jis yra vienas Sąjūdžio neoficialių vadų.

Persitvarkymo sąjūdis filmuoja savo susirinkimus ir didžiulius mitingus juostose, kad turėtų savo archyvą ateičiai. Trispalvės vėliavėlės pasirodė švarkų atplauose ir ant automobilių visoje Lietuvoje, pastebi reporteris Paul Quinn.

Suverenumas

Žurnalistas sako, jog Persitvarkymas reikalauja nedelsiant spręsti ekologinius klausimus, nežiūrint opozicijos Iganlinos branduolinei jėginei, vis dėlto vyriausybė nenori jos uždaryti. Sąjūdžio tikslas turėti nepriklausomą kultūrinį ir ekonominį gyvenimą, ir kaip Persitvarkymo sąjūdžio nariai reporteriui sakė: galutinis tikslas — suverenumas. Arvydas Juozaitis apie Persitvarkymą ir suverenumą parašė straipsnį, kuris buvo išspausdintas estų žurnale Raduga praėjusi mėnesį. Juozaitis suverenumo sąvoką aptarė iš Maskvoje išleisto 1979 m. žodyno: „Visiška tautos ar žmonių teisė laisvai pasirinkti socialinę ir politinę sistemą su teritoriniu integralumu ir ekonominiu nepriklausomumu“.

Juozaitis pažymėjo, jog suverenumas tikrovėje yra įgyvendinamas parlamentarinėje demokratinėje vyriausybės formoje. Jis dar pažymėjo, jog „Lietuvos valstybė, kuri egzistavo nuo 1918 iki 1940 metų paliko mums demokratinio gyvenimo pagrindus“.

(Tęsinys rytoj)

Be cenzūros

Rugsėjo antrąją savaitę Sąjūdis išdalino pirmąjį savo leidinį, spausdintą spaustuveje, kuris pavadintas „Atgimimo“ pavadinimu ir vyriausybė leido

Generolų pranešimas

Maskva. — Sovietų generolai praėjusį sekmadienį pranešė, jog sudaro planus, kad iki šiol buvus tabu krašto kariniai reikalai būtų viešai diskutuojami. Gen. Machmut Gareyevas, generalinio štabo atstovas, pasakė, kad bus dalinai panaikinta cenzūra skelbti kariniais žiniomis. Tai padėsia sudaryti planą tam pasitikėjimui, kuris reikalingas pasitarimuose su Amerika diskutuojant strateginę kraštų doktriną. Norima surasti būdą dialogui tarp NATO ir Varšuvos pakto kraštų.

Sovietų kariuomenės vadai pradėjo dalyvauti visose diskusijose ir saugumo klausimais. Amerika iš savo žvalgybos satelitų daugiausia sužinojo apie sovietų raketų būvimą, kur jos yra gaminamos ir kur saugojamos ir daug kas nebegalima paslėpti.

KALENDORIUS

Rugsėjo 27 d.: Vincentas Hiltruda, Daugilė, Kovaldas, Adalbertas, Danyla, Tautrimas.
Rugsėjo 28 d.: Vaclovas, Vientautė, Saliamonas, Tautvydas, Visgirdė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:42, leidžiasi 5:41. Temperatūra dieną 74 l., naktį 50 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVICIUS, M.D.

NEPASTOVIOJI KRŪTINĖS ANGINA (40)

Su visokios formos arterijų skleroze, įskaitant ir nepastovios krūtinės anginos pasireiškiančią (ir su visų kitų kūno dalių, ypač smegenų ir kojų) reikia, tinkamai apsišvičius, visiems lietuviams energingiausiai ir nuolat visomis dabar galimomis priemonėmis kovoti, jokių išlaidų ar pastangų tai kovai nesigailinti, nes laimingesnis gyvenimas priklauso nuo tokios kovos laimėjimo.

Į sėkmingesnę su skleroze tvarkymasi raginimas.

Baisi, tiesiog neįtikėtina tamsa ir apsnūdimas, ir nesirūpinimas kovoje su skleroze vis dar tebetūno lietuvių tarpe. Tik retas kuris mūsiškis ima kova reikiant stoti kovon su širdies arterijų skleroze ir pradeda neatšidžiauti su ta kova apsitvirtinusių džiaugsmu.

Bet dauguma mūsiškių vis dar delsia, neįstoją į kovą kovotojų eiles. Tokie laukia, kaip anas rusų muzikas, kol trenks perkūnas – tik tada jis ima žvilgtelėti: tik tada mūsiškis kreipiasi (gerokai pavėluotai) pas gydytoją pagalbos dėl toli pažengusios sklerozės sukeltų neregumų.

Štai vienas tokių „muzikų“ rašo: „pradėjau neatsiminti kur ką padėjau... įdėjo 20 dol. Prašau atsiųsti vaistų nuo sklerozės“.

Še tau, diede, devintinė! Su mirtina negerove, reikalaujančia prieš kalną lipant kovos, toks „muzikas“ mano susitvarkysias dvidešimties dolerių talkinamas. Tokio dalyko nėra ir negali būti gyvenime. Juk tai vaistų parūpinimo, įpakavimo, pašto pristatymo ir pašto tarifo išlaidos vos padengianti suma. Visi žino dabartinį gerų vaistų brangumą. Šalia pasninkiško maisto ir atsisakymo visų sklerozės priežasčių, vaistais su skleroze gydymasis reikalauja šimtinių žaliųjų ir jis turi tęstis per visą likusį gyvenimą, ypač kada sklerozė yra, kaip šiuo atveju, gerokai pažengusi.

Visi taip reikalauja suprantantieji ir šimtaprocentiniai dabartinės medicinos reikalavimams paklusnieji neatsidžiaugia pagerėjusia jų arterijų sveikata. Todėl visi likusieji mūsiškiai junkimės prie jų savais nusiteikimais ir darbais savos širdies sveikatos labui.

Perdaug išlaidaujame rūkydami, girtaudami, maitindamiesi, širdies, smegenų ir kojų arterijas žudančių, sklerozę greitinančių maistu, ir kas dar blogiau: tiems mus žudančioms dalykams net tūkstintinių išlaidų nesigailėdami, galimas pristabdyti negerovės užleidžiam, laiku su jomis nesitvarkome, o tik „trenks perkūnui“, kai jau žmonos vardo imame neatsiminti, šaukiamės vaistinės pagalbos.

Taip toliau elgtis ne vienas nepasivėlykime ir dar šiandien stokime reikiamon veiklon sklerozės apstabdymo, jos atitolimo reikala. Pirmiausia bent kiek apsišvieskime. Štai toji šviesa nepastovios krūtinės anginos srityje.

Kas penktą laukia širdies ataka

Nelaimė, kad gydytojai ne visada pajėgia nustatyti diagnozę

ir prognozę visais nepastovios krūtinės (NK) anginos atvejais. Kai pacientas prisistato turintis nepastovią ar vis didėjančią krūtinės angina, tuomet jau reikalingas ligoninėje gydymosi. Mat kas penktam tokiame ligoniu (apie 20%) NK angina baigiasi staigia širdies ataka („myocardial infarction“). O tokiems ligoniams, kurie dar nesulaukė širdies atakos, jų stovio nustatymui galima darant ilgalaikę elektrokardiogramą, vadinamą „Holter monitoring“ ir sekant joje ST dalies pakitimus.

O kaip labai mes čia tuo reikalaujame visi – tiek gydytojai, tiek pacientai – apsilieidžiame. Tai graudenantis, nežmoniškas, nemediciniskasis elgesys. Kaip ir visi pacientai tokie, nenori gultis ligoninėje, o gera dalis gydytojų jiems pataikauja ir mediciniskai nusikalsta, kaip reikiant savų pacientų sveikatos neprižiūrėdami.

Toks nusikaltimui prilygsta abipusis apsilieidimas toliau tęstis negali. Reikia abipusio tvarkymosi: pacientas turi suprasti savo mirtinos padėties pataisomumą, o gydytojas turi ryžtis toliau nelaikyti mirtinai sergančiojo mažą vaiku ir jam tik čiuptuko pavidale nitroglicerino įvairiais pavidalais (įskaitant ir nitroglicerino lipinukais paciento krūtinės „padabinimą“) vis didėjančiomis dozėmis prirašinėti.

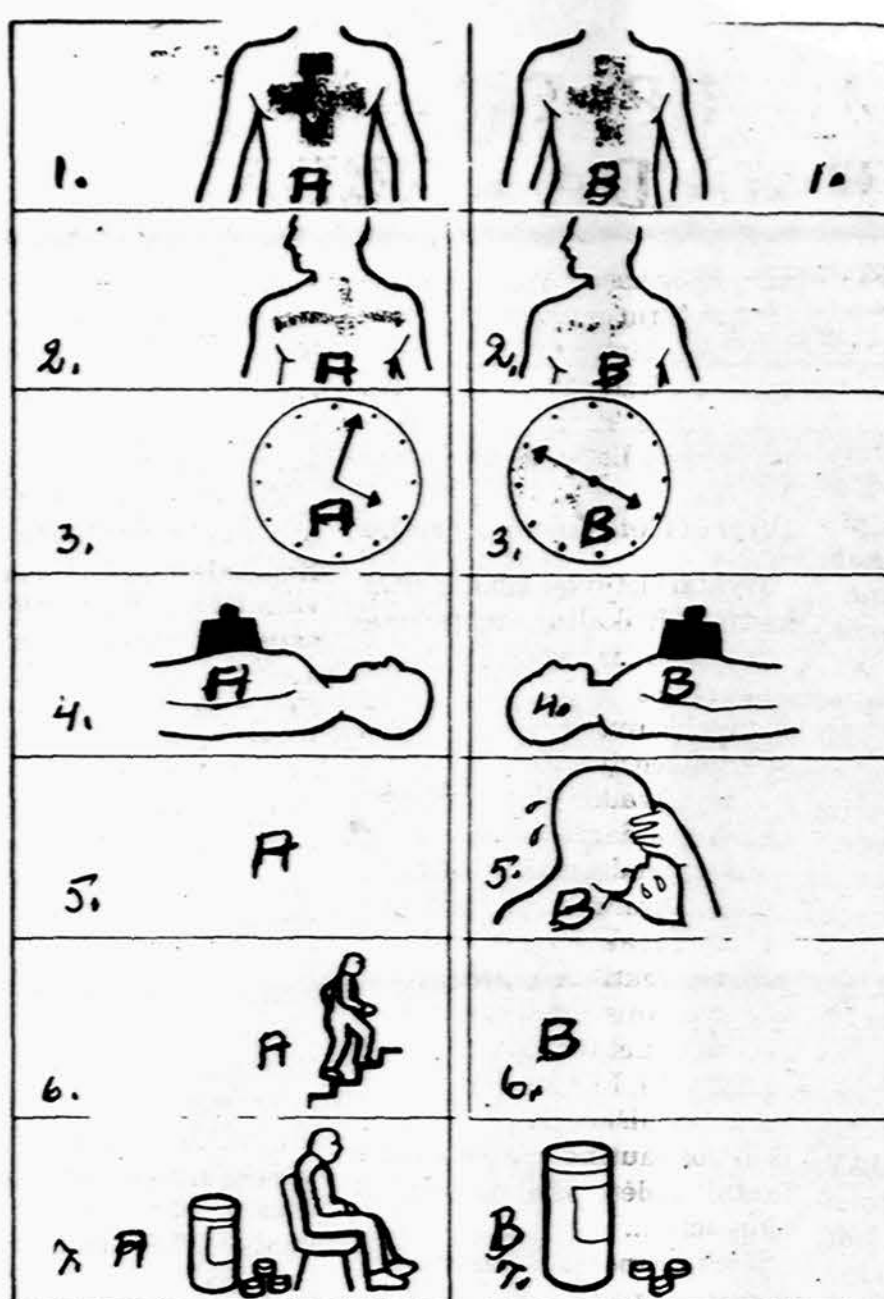
Tiek daug garbingų mūsiškių, turinčių NK angina, iki šiol reikalauja nesigydė, vien nitroglicerino rijo ar jį lipinose ant krūtinės ir be reikalo ir be laiko mas apleidė, dar toli gražu nenunokė, tokiame apleidime būdami. Tai labai skaudūs įvykiai, kuriuos mūsų visuomenė neskaudžiai pro pirštus leidžia. Tas ar ta ten mirė taip netikėtai, taip staiga, taip nelaukiant... reikia eiti į budynes, į atsisveikinimą, į laidotuves... ir į gedulo užkandžius.

Taip tas reikalas ir užsibaigia. Niekas nekaltina apsilieidusio, nesiorientuojančio ir šios NK anginos tikrojo būdo negydzio paciento. Niekas nekaltina apsilieidusio, nesiorientuojančio ir šios NK anginos tikrojo būdo negydzio paciento. Niekas nekaltina apsilieidusio, nesiorientuojančio ir šios NK anginos tikrojo būdo negydzio paciento. Niekas nekaltina apsilieidusio, nesiorientuojančio ir šios NK anginos tikrojo būdo negydzio paciento.

Kai širdies arterijų sklerozė yra didelė jos gydymas neturi būti mažas ar tik dalinis

Sergantį nepastovią vis didėjančią krūtinės angina ligoninėje ištyrus („Holter monitoring“) nuolatiniai uždokumentuojami elektrokardiogramoje ST dalies pakitimai ar didelė pulso netvarka – aritmija („arrhythmia“) bei abu tie nenormalumai ir taip sužinoma, kad yra didelė galimybė, jog tas pacientas turi trijų širdies raumens arterijų („triple vessel“) ar kairiosios pagrindinės arterijos apie 75% užsikimą.

Pas tuos pacientus, kurių

PASTOVIOS (A) IR NEPASTOVIOS (B) KRŪTINĖS ANGINOS SKIRTUMAI

1. Skausmo vieta: A – virš krūtinkaulio, dažnai išplinta po visą krūtinę. B – ta pati.
2. Skausmo persidavimas: A – į ranką ar abi, į kaklą, smakrą ar į kombinaciją tų vietų. B – toks pat.
3. Skausmo užsitęsimas: A – paprastai liaunasi po 1-5 minučių. B – užsitęsia ilgiau 5 minučių.
4. Skausmo pobūdis: A – spaudimas ar didelis nepatogumas. B – toks pat, tik stipresnis.
5. Priediniai neregumai: A – dažniausiai jokių. B – prakaitavimas ir silpnumas daugumoje atsitikimų.
6. Anginą sukeliantieji veiksniai: A – persitempimas, susijaudinimas, persivalgymas, šaltas oras, atsigulimas. B – dažnai jokie.
7. Kas palengvina priepuolį: A – paliovimas persitempti, po liežuvių nitroglicerinas. B – toks nitroglicerinas gali teikti nevisišką ar tik laikiną palengvėjimą.

(„Holter monitoring“) elektrokardiogramoje nėra nuolatinio ST tarpinio pakitimo, padarius priedinį tyrimą – kateterizaciją, randamas apie kas penktą (20% jų) užsikimšusių trijų ar kairiosios pagrindinės arterijos.

Taigi, net apmąstinus, stabilizavus anginos priepuolį, dėl stiprios, toli pažengusios visų širdies arterijų sklerozės, kai „Holter monitoring“ vis rodo jų elektrokardiogramoje ST dalies pakitimus.

Nepastovios krūtinės anginos gydymas

Naujausi tyrimai su veteranais (Veterans Administration Cooperative Trial) atlikti su NK angina turinčiais rodo, kad širdies operacijos jiems neblogger padeda. Taip gydyti buvo perpus (50%) sumažintas NK anginos blogėjimas iki širdies atakos („myocardial infarction“).

Yra kiek skirtingų nuomonių, ar tokiems ligoniams būna geriau, padarius „coronary bypass“ operaciją. Portland (Oregon) mieste, 92% NK angina turinčių pacientų, kuriems buvo padaryta „coronary bypass“ operacija, po jos išgyveno 10 m., o neoperuotųjų (tik vaistais ir maistu gydytųjų) tik 83% išgyveno 10 m. po diagnozės nustatymo.

Tik jau neprašėme NK anginos ligoniams tokias operacijas piršti, iš pirmo žvilgsnio jų gerumą vertindami. Jos nėra tokios geros, kaip iš minėtų duomenų atrodo. Mat kritiškai jas vertinantieji mato, kad skaičius taip operuotų NK anginos ligonių yra labai mažas:

tik tie pacientai buvo operuoti, kurie turėjo, kateterizuojant rastą kairiojo skilvelio sumažintą veikimą („ejection fraction“).

Ligos išvengimas – geriausias jos gydymas

Taip ir išeina, kad geriausias NK anginos gydymas yra jos išvengimas: sklerozė neamerikoniskai, bet tikrai, nemeluotai lietuviškai už akių užbėgimas: be jokio raikymosi pasninkiško maisto prisiūkimas.

Turintieji NK angina turi prisilaikyti maisto be jokių gyvulininių (ir trejų augalininių) riebalų ir be cholesterolio be jokio išsisukinėjimo, nesekant amerikietiško patarimo „tik sumažinti“ tokius dalykus.

ALVUDO lietuvių sodyboje ambulatorijos patirtis ir dabartinių amerikiečių širdies ligonių patarimas raginti ragina mus – visus lietuvius liautis kritus gyvenimo vasaros metu į kapų duodę. Ten ir taip tikrai vietos pakaks vyrams, sulaukusiems 80 metų, o moterims 85 metų.

Visų tikslas: pasiekti 130 mg% kraujo cholesteroliu ribumo

Todėl šiandien, būdami pajėgus gydytojo žinioje, pildykime visus jo nurodymus: pradėkime reikiamu maistu ir tinkamu vaistu vaduotis iš mirtinos vergijos – iš persivalgymo, persirūkymo, persigėrimo, užsisėdėjimo ir imkime kovoti su visomis negalėmis bei nertis iš visos eilės širdies atakos priežasčių vergijos.

Nepasitikėkime jokio asmens patarimu: „valgyk bendrą maistą“, „naudok mažiau gyvulinį

riebalų“, „valgyk mažiau cholesterolinio maisto“... Mes visi lietuviui turime siekti kraujo suliesinimo iki 130 mg% cholesterolio. Amerikiečiams dabar patariama toks suliesinimas iki 180-160 mg% ar dar žemiau.

Lietuviams tokio tikslo siekiant, nepakanka tik „sumažinti“ gyvulinis riebalus ir cholesterolinį maistą: lietuviui reikia jo tokio visai nevartoti, kol tikslas bus pasiektas: kol širdis nuo atakos bus saugoma liesu – 130 mg% cholesterolio krauju, o ne vien tik nitroglicerino tablete ar jo lipinuku. Visi mes ne nestenėdami elkimės tik taip, jei norime dar kiek ilgiau sveikesniu gyvenimu džiaugtis.

Išvada. Prigyvenome laikus, kada pačių žmonių – ligonių gera dalis ir jų sveikatos prižiūrėtojų nemažs skaičius nepajėgia elgtis pagal šių dienų medicinos nurodymus. Visur dar maistas gaminamas su tryniais, sviestu, taukais, grietine ir būna pilnas cholesterolio. Visi receptai laikraščiuose ir anksčiau esančiose valgo paruošimo knygos beveik be išimties yra perkrauti tokiais ar panašiais sklerozės prieaukais. Jų mes visi visai nepaisykime ir pradėkime savo gyvenime eiti širdį nuo atakos apsaugoti keliu: naudokime maistą tik be gyvulinio riebalų ir be cholesterolio (jo visur vis tiek yra mažas kiekis – pakaks būtinam reikalui).

O gydytojai nepataikaukime nesiorientuojančių pacientų gomuriams: visa energija ir visu savo iškalbume ginkime, tolimume juos nuo širdies ir smegenų bei kojų arterijų sklerozės, tos didžiosios visų mūsiškių luošintojos. Gydytojas turi elgtis ne taip kaip politikas: gydytojas privalo nepataikauti neišmanėliams, kad daugiau jų susilaukt savo kabinete. Mes turime tikrą darbą dirbt, nežiūrėdami, ar tai kam nors nepatiktų.

Širdies arterijų ligų giltinė dirba savo darbą išsiuosusi. Ir mes neatsilikime savose pareigose: užsispyrusiai imkime gintis nuo jos – kuo atkakliausiai vaduokimės iš širdies arterijų ligų giltinės nagų. Čia ne vieta šaipymuis: aš nesuliesinsiu savo kraujo iki 130, man pakaks 180. Su tokiais lietuviškais nevalėjomis širdies ligų giltinė lengviausiai susitvarko. Užtai mes ne vienas nesiraskime jų pašonėje.

Mums, širdies apsaugos siekiantiems, tegul visos mėšas atstoja kiaušinio baltymai, pupelės, žirniai, ryžiai (rudi, būtinai tokie), stambiai malti javai (tik rugiai ir vasariniai

UŽTERŠTI PABLŪDIMIAI SOVIETŲ SĄJUNGOJE

Šią vasarą pležai buvo užteršti ne vien New Yorko ir New Jersey paplūdimiuose. Jie buvo užteršti ir įvairiuose Sovietų Sąjungos paplūdimiuose nuo Baltijos iki Juodosios jūros, kaip ir tolimuose Rytuose. Sovietų pareigūnai aiškina, kad neįprastai karšta vasara paskatino veisimasi įvairių mikroorganizmų, jų tarpe šiltinės, dizenterijos, salmonelozės ir įvairių vidurių užkrečiančių virusų.

Pasak Maskvos Vidaus Radijo tarnybos pranešimo, Sveikatos ministerijos informatorius A.I. Zajcenko pakartotinai perspėjęs sovietinių fabrių vedėjus kontroliuoti teršiančias atmatas, bet iki šiol jie būvę ignoruojami. Todėl dabar būsiančios įvestos griežtos priemonės mažinti taršą visoje Sovietų Sąjungoje.

Pasirodo, jog jau kurį laiką sovietinių fabrių darbininkų sveikatos stovis ir gyvenimo ilgis mažta, kas galbūt yra pasekmė darbo apterštoje aplinkoje bei gyvenimo itampoms mažinimas alkoholio gėrimu.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.
Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitlytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Sest. pried)	\$40.00	\$25.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudojti straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

kviečiukai, ne kviečiai). Prieš naudokime gausiausiai vaistų bei daržovių (ypač žalios spalvos ir geltonų) ir tik kukurūzų aliejų, ne kitokių, nes visi kiti, įskaitant ir išgirtą alyvinį, greitai skyla, ir juose atsiradę pašaliniai radikalai darosi vėžio prieaukais. Tai naujausias susekimas ir mes jo visi prisilaikykime.

Pasiskaityti. Geriatrics, July 1988, vol. 43, No. 7.

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Aukliai nuimami kabinete)
Priešais Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt., nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Kabineto tel. – 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOŠKA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsiplėtimų venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS

DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 585-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabineto perėmė

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7 Antr. ir
ketv. 9-12 Penkt. 2-7

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Susitarimui: treč., ketv., šešt.
436-5566

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. – 337-1285

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm., ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
S. SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St., Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabineto perėmė

T. RAMA, M.D.

Specialybė – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 – Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA

Specialybė – Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

LIETUVOS POLICIJA

Kai šiais metais minime Lietuvos valstybės atkūrimo 70 metų sukaktį, pagristai didžiuojamės senu mūsų valstybinumu, kurį rodo mūsų protėvių sukurta Lietuvos didžioji kunigaikštija, Lietuvos monarchija, unijinė ir pagaliau Nepriklausomoji Lietuva. Tai mūsų valstybinės tradicijos, kad ir buvo pertrauktos okupacijų, yra labai senos ir siekia daugiau kaip septynis šimtmečius.

Kad lietuvių tauta buvo verta nepriklausomybės, ji tai įrodė 1918-1940 metais. Laisvai gyventi apsisprendę lietuviai apgynė savo sienas (deja, per siauras), okupacijų bei karų be galo nuniokotas kraštas pats sukūrė savo ginkluotą pajėgą, gerą administraciją, mokslo bei kultūros institucijas, neblogo ekonominį gyvenimą.

Viena iš daugybės labai svarbių sukurto institucijų šia proga itin minėtina ir prisimintina jos 70 metų sukakties proga. Tai Lietuvos policija.

1918-ieji metai Lietuvai buvo labai liūdai. Tada, labai skaudžiai apiplėšę kraštą ir jo žmones, nugalėtosios Vokietijos geležinės divizijos likučiai skubiai traukėsi į savo Vaterlandą (tėvynę). Lietuvoje nebėliko jokios tvarkos. Vienur siautėjo žiaurūs plėšikai, kitur plėšikavo karo belaisviai („plienčiai“), įvairiose Lietuvos vietose bolševikai sudarinėjo savo „sovietus“, lenkuojantieji žvalgėsi į Varšuvą. Savosios kariuomenės dar nebuvo. Tuo metu patys gyventojai Lietuvos miestuose, miesteliuose, bažnytkaimiuose bei parapijose savo iniciatyva pradėjo organizuoti vietines apsaugos būrelius, kuriuos vadino milicija. Centrinės organizacijos dar nebuvo. Savanoriai milicininkams niekas nemokėjo algų ir nesuteikė ginklų bei susisiekimo priemonių – viskuo turėjo apsirūpinti patys. Kaip tais laikais atrodė pirmieji nepriklausomos Lietuvos milicininkai, matyti iš rašytojo skaudžios Albino Valentino aprašymo: „Prašmatniai tada atrodė mūsų milicininkas: ilga rusiška miline apvilkęs, zinkinė kepurė ant galvos, per pečius persikabinęs ilga, seno tipo rusiška šautuva, apsiavęs žemaitiškais klumpėmis: kaukš, kaukš, kaukš ir eina „su fasonu“ per miestelio turgų. Toks buvo pirmasis milicininkas mūsų miestelyje. Vokiečiai, pilvus susiėmę, juokėsi: – Ach, Gott, litauische Polizei...“ („Policijos“ žurn. Nr. 19-20, 1938). I čia aprašytąjį buvo panašūs ir kitų miestelių milicininkai. Bet tai buvo 1918-1920 metais. Tačiau metai bėgo, tvirtėjo, tvarkėsi Lietuva ir drauge stiprėjo jos tvarkos palaikytojai. 1924.1.15 įstatymu milicija pavadinta policija. Per eilę metų ji padarė didelę pažangą. Pažengė šuoliais mokslinis, techninis, dvasinis paruošimas. Didžiama policijos valdininkų buvo atsargos karininkai, kiti – sumanūs puskarininkai, baigę įvairius kursus, aukštesniąją policijos mokyklą.

Svarbiausia, kad Lietuvos policijos pareigūnai buvo sveiko kūno, sveikos sielos ir aukštos moralės asmenys. Sumanūs, drausmingi, pareigingi, atsidavę artimo tarnybai, niekada neskaiciavę savo darbo valandų ir nereikalavę už jas pridėtinio atlyginimo. Nemurmėjo ir dėl

kartais labai sunkių bei kietų gyvenimo – darbo sąlygų, nė negalvojo imti „dovanas“ už savo patarnavimus ar streikuoti. Tiesa, būdavo atvejų, kad vienas ar kitas policininkas pasielgdavo ne taip, kaip reikia, bet tokie reiškiniai labai reti, klaidos ištaisomos. Per 20 metų Lietuvos policija ne tik pasivijo senųjų Vakarų kraštų policiją, bet daug kur ją pralenkė. Pasikeitė ir išorinis Lietuvos policininko vaizdas.

Albino Valentino aprašyto tipo niekur ir su balana nebegalėjai rasti. Per keliolika metų susiformavo toks pareigūnas, kokio kraštui reikėjo. Kiekvienas Lietuvos gyventojas, nežinantis jo tautybės ar religinių įsitikinimų, visų luomų žmonės vienodai galėjo tikėti vyrais, kurie dienomis ir naktimis be atvangos būdavo, kad šalies gyventojai galėtų ramiai dirbti ir ilsėtis. Tik nusikaltėliai ir tautos duobkasiai nemėgo policijos.

Taigi ir šiandien, kai jau keli dešimtmečiai Lietuvos policijos nebėra, daugelis gyvųjų dar prisimena ir geru žodžiu mini Lietuvos labai atsidavusius vyrus, jų greitus ir gerus patarnavimus.

5000 Lietuvos policijos vyrų (tiek jų buvo prieš 1940 m. bolševikų okupaciją), būdavo ir saugojo Lietuvos gyventojus, jų turta bei ramybę, net ir valstybės sienas. Sergedama visuomenė, policija nepaisė nei blogo oro, nei šalčių, lietaus bei audrų. Policija buvo ne gyventojų slopinamoji, bet juos ir jų teises ginančioji fizinė jėga. Jau vien tik faktas, kad apie 100 Lietuvos policijos vyrų nepriklausomybės metais žuvo, eidami tarnybos pareigas (vokiečių okupacijos metu panašiu būdu žuvo apie 400) sako, kad tai buvo vyrai, kurie savo artimo reikalus stėbė aukščiau už savo gyvybes. Jų žinomus ir nežinomus vardus, minėdami policijos pradžios 70 m. sukaktį, minime su didžiuoju dėkingumu ir pagarba, nes jie už mus atidavė savo brangiausią turta – gyvybę. Tai pilkieji herojai, žuvę ne dėl savo garbės, bet už tautos bei jos žmonių gerovę.

Nūdien Lietuvoje policijos pareigas eina okupantų sukurta ir iš Maskvos diriguojama milicija. Vilniuje leidžiamas „Švyturio“ žurnalas (Nr. 11, 1988) yra paskelbęs žurnalisto R. Valatkos pokalbį su sov. Lietuvos vidaus reikalų ministro pavaduotoju, vidaus tarnybos generolu majoru Algirdu Kairiu. Pokalbyje iškelta daugybė milicijos trūkumų, kokių nepr. Lietuvos policija neturėjo. Iš pokalbio aiškėja, kad milicijos tarnautojų tarpe yra nemaža nusikaltėlių. Be to, jie vilkina nusikaltimų aiškinimą, su piliečiais elgiasi nemadingai, šurkščiai, be reikalo priekabiauja, be didesnio reikalo tikrina asmenų dokumentus, sulaikinėja piliečius. Neretais atvejais milicininkai patraukiami baudžiamajon atsakomybėn ir nubaudžiami. Kokia yra milicijos tautinė sudėtis, tikresnių duomenų neturime, bet ji aiškėja iš pokalbio. R. Valatka klausia: „Susidariau įspūdį, kad vilniaus je retas gatvėje sutiktas milicininkas moka lietuviškai. Tai nėra gerai“. Generalas atsako: „Šiuo metu iš visų dirbančių milicininkų 33 proc. yra lietuviai“. Esą projektuojami kursai kitų tautybių milicininkams išmokyti kalbėti lietuviškai...

b. kv.

NAUJOJI PLB VALDYBA
PRADEDA DARBĄ

Naujoji Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba (PLB) savo pirmąjį posėdį sušaukė pareigų perdavimui iš senosios valdybos ir naujosios valdybos pasiskirstymui Chicagoje.

Pareigomis pasiskirstė taip: rugpjūčio 28 d. Vytautas Bieliauskas – naujasis PLB pirmininkas ir švietimo reikalų vedėjas, ir Horacijus Žibas, naujasis išdėstas, abu iš Cincinnati, Ohio, Eugenijus Čuplinskas – pirmasis vicepirmininkas finansams, Gabija Juozapavičiūtė-Petrauskienė – ryšiams su kraštais ir lietuviška spauda, Algis Juzukonis – informacijai ir ryšiams su kitataučių spauda visi iš Toronto, Kanados, Irena Lukoševičienė, kultūriniais reikalais iš Montrealio, Kanados, dr. Vytautas Dambrava – visuomeniniais reikalais, iš Caracas, Venezuelos, Vytautas Gureckas – ryšiams su kitataučiais iš Washingtono, JAV, Raimundas Kudukis, teisiniais reikalais iš Clevelando, Ohio, ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos valdybos pirmininkas ir PLB valdybos narys jaunimo reikalais Alvydas Saplys iš Toronto, Kanados, Pasaulio Lietuvių redaktorius Bronius Nainys.

PLB pirmininko pranešimas

Dr. Bieliauskas pirmininko pareigas perėmė iš Vytauto Kamanto liepos 18 d. Grand Rapids, Michigane ir valdybos vardu nuo to laiko jau pradėjęs veiklą. Rugpjūčio mėnesio pradžioje dalyvavo Europos Lietuvių Studijų savaitėje, kurioje jau anksčiau buvo kvietas kaip paskaitininkas, ir Europos LB pirmininkų suvažiavime studijų savaitės metu Vasario 16 gimnazijos patalpose Vakarų Vokietijoje.

Šiuometinis didžiausias Europos LB pirmininkų rūpestis yra akcija dėl nacių karo nusikaltėlių ieškojimo ir neteisinių apkaltintųjų apgynimo. Vokiečių valdžios turi kolaborantų sąrašus, kuriuos galės perduoti JAV įstaigoms OSI pareigūnais. Reikalinga dėti pastangas, kad JAV įstatymai šiuo klausimu būtų pakeisti, kad kaltinamasis būtų teisiamas ir baudžiamas JAV-ese.

Kita Europos Lietuvių Studijų savaitė bus 1989 m. rugpjūčio mėn. pirmą savaitę Gotlando saloje. Europos LB pirmininkų susitarimas bus 1989 m. birželio mėn. gale Vasario 16 gimnazijos

patalpose.

Pirmininkas dalyvaus Australijos Lietuvių dienos ir atidarys Pasaulio Lietuvių Sporto žaidynės šiuo Kalėdų atostogų metu Australijoje. Ta proga aplankys Australijos lietuvių kolonijas.

Ivykiai Lietuvoje ir išveivija

Ivykiai Lietuvoje labai greitai keičiasi. Reikalinga apgalvota orientacija ir greita akcija. Pakartotos 1974 m. White Plains Lietuvos laisvinimo darbo konferencijos išveivijai orientacinės išvados dėl Lietuvos laisvinimo darbo sampratos ir lietuvių bendravimo klausimo: „Konferencija... nutarė... pareikšti nepakeičiamą... nusistatymą siekti nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo, remiantis nekintančia lietuvių tautos valia, Lietuvos valstybingumo apraishomis ir lietuvių išveivijos tautine pareiga savo tautai padėti išsilaikinti iš okupacijos...“

Kiek įmanoma... laisvojo pasaulio lietuviams tikslinga puoselėti ir plėsti ryšius su pavergtose Lietuvoje gyvenančiais tautiečiais išveivijos tautiniam tapatumui su savo tauta išlaikyti ir solidarumui su ja ugdyti.

Tuos ryšius mezgant ir palaikant, išveivijos lietuviams tenka vadovautis savo sveika nuovoka, sąžinės jautrumu ir tautiniu sąmoningumu, vengiant bet kurių veiksmų kurie galėtų pakenkti Lietuvos valstybiniam testinimui ar lietuvių tautos pastangoms išlikti ir išsivaduoti iš okupacijos.

PLB valdyba jaučia pareigą vadovauti išveivijos orientaciniuose darbuose šioje srityje.

PLB finansiniai reikalai

Išdėstas Horacijus Žibas pranešė, kad PLB valdybos einajamųjų reikalų sąskaitoje jam perduoti 2.138.77 dol. Pirmojo posėdžio sušaukimas ir įvykdymas bus jau turimos išlaidos kainavo 13.000 dol. Nors PLB valdybos išdėstas nėra pavydėtinas, tačiau naujai valdybai tipo nenumuše, bet paskatino valdybą griežčiau ir kiekiau imtis darbo. Jautiamas, kad geriausias finansinis vėjus yra projektų paruošimas ir konkretus jų vykdymas. Tikimės, kad visuomenė pati įvertins darbų svarbą bei mūsų pastangas ir susilaikysime ne tik moralinės, bet ir finansinės paramos.

PLB valdyba patvirtino Pasaulio Lietuvių fondo dabartinius direktorius su Vytautu Kamantu kaip pirmininku, iki reikalaus bus naujosios valdybos išsamiau persvarstytas artimoje ateityje.

Kad PLB galėtų toliau turėti ir naudotis nuo mokesčių atleidimo teisėmis JAV-ese, Illinois valstijoje, PLB registruotu agentu valdyba paskyrė advokatą Saulių Kuprį iš Chicago.

Visuomeninė sritis

Organizuotos išveivijos Lietuvių Bendruomenės siekimas yra „ne tik satelitinio statuso gavimas Lietuvai, bet visiškos nepriklausomybės siekimas,“ priminė visuomeninių reikalų vicepirmininkas dr. Vytautas Dambrava.

Vytautas Dambrava kartu su Gurecku sudarys visuomeninės srities komisiją, kurioje taip pat veiks ir Algis Juzukonis (PLB valdybos narys informacijai). Gurecko pirmąją misiją vystyti ryšius su kitataučiais, ypač su pavergtomis Europos tautomis. Paruoštas atsakymas – laiškas liberalinei demokratinei lenkų Nipodleglos partijai ir periodiniam leidiniui „Nowa Koscia“, kurie sveikino lietuvių 70 m. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo proga, išreiškėdami paramą visoms pavergtoms tautomis, dedančioms pastangas išsilaikinti ir jungtis prie Europos.

Algis Juzukonis pabrėžė, kad laisvės kova yra spaudos kova. Rugpjūčio 9-12 d. Juzukonis dalyvavo pasauliniame Pabaltiečių santalkos suvažiavime Londone, Anglijoje, atstovaudamas PLB valdybai lietuvių delegacija.

Lietuvių spauda išveivijoje prašoma plačiai reklamuoti Molotovo-Ribbentropo suktukties artėjančių 50 metų sukaktį 1989 m. vasarą.

Kultūriniai reikalai

Irena Lukoševičienė pabrėžė, kad sieks dirbti bendradarbiaujimo dviasioje su visais kraštais. Puoselės jaunų ir mišrių šeimų klausimus, kurie buvo nagrinėti Kultūros kongrese ir kurių diskusijų rezoliucijos buvo priimtos PLB seime Toronte. Šiuo metu sudaranti savo komisiją.

Naujoji valdyba kreipia didesnę dėmesį į ryšių palaikymą su kraštais. Ryšių su kraštais bei

Susirūpinę Lietuvos ekologija – gamtos užteršimu.

lietuviška spauda pareigas patėmė Gabija Juozapavičiūtė-Petrauskienė. Tikimasi kraštams paruošti aplinkraščius – bendralaiskius tuojau po kiekvieno PLB valdybos posėdžio bei svarbesnio pasitarimo orientaciniais klausimais.

Jaunimo reikalai

Šiuo metu dainos vienetas „Svajonių Aidai“ iš Melbourne, Australijos, jau pradėjo savo kelionę aplink pasaulį. Virginija Bruožytė su broliu ir Zita Prašmutaitė koncertuos Kanadoje, JAV, Pietų Amerikoje bei Europoje. Koncertų tikslas telkti lėšas LJS veiklai. PLJS valdyba išvystė akciją šiomis progomis: skatino kraštus suvesti Vasario 16 proga demonstracijas – minėjimus.

Kanados sostinėje Ottavoje PLJS valdyba tiesiogiai suorganizavo ir patys dalyvavo bado streike prie Sovietų ambasados. Dalyvavo birželio trėminių minėjime ir skatino kraštų LJS ruošti bei dalyvauti minėjimuose. Su latvių jaunimu ruošia bendrą projektą 50 m. Molotovo-Ribbentropo suktukties paminėjimui Gotlando saloje 1989 m. vasarą. Savo veiklą apibūdina pagrindė, kaip greitos reakcijos grupę ryšium su įvykiais Lietuvoje.

PLB valdybos pirmininko iniciatyva buvo sušauktas pasita-

rimas su Lietuvos Laisvės lygos atstovais išveivijoje: dr. Algirdu Statkevičium, dr. Vytautu Skuodžiu ir dr. Kaziu Ėringiu. Pasitarime dalyvauti buvo pakviesti Vliko, Altos, LB atstovai bei pavieniai suinteresuoti asmenys. Išsiaiškinta dėl reikalingiausios tautos, kurios tikisi rezistencija Lietuvoje, t.y. kreipimasis į laisvąsias pasaulio tautas su prašymu atstatyti neteisę, padarytas Rytų Europos kraštams Molotovo-Ribbentropo pakto pasekmėje ir kiti reikalai.

Susumuojant

Valdybos pirmieji 2 dienu posėdžiai praėjo sėkmingai ir darbingai. Valdyba jaučia savo pareigą greitai orientuotis ir veikti, vadovaujant dabartiniams laisvinimo užsėjimams išveivijoje. Tuo pačiu valdyba supranta, kad darbas kultūros, švietimo bei komunikacijos srityse igalins ateities kartų sąmoningumą darbui Lietuvai ne tik tėvynėje, bet ir išveivijoje. Valdyba galvoja gana vieningai ir motyvuojama konkrečių darbo rezultatų pasiekimu.

Kitas posėdis bus Kanados LB tarybos suvažiavimo proga Toronte (kur iš Chicago bus perkeliama PLB būstinė) spalio mėn. gale.

Gabija

BALTASIS BANGINIS

HERMAN MELVILLE

ROMANAS

Išvertė P. Gaučys

20

Kitą rytą palikau Quequeegą ir Yojo užsidiariusius mūsų mažam kambarėlyje. Atrodė, kad ta diena jiems abiems buvo pasiningo ir susilaikymo diena. Po daugelio vaikščiojimų ir pripuolamų klausinėjimų patyriau, kad trys banginininkai laivai ruošiasi ilgai, trejų metų kelionei. Tai buvo „Velnionio“, „Skanumynas“ ir „Pequodas“. Apuostinėjęs „Velnione“, patraukiau prie „Skanumyno“, o iš ten daviau jį „Pequodą“ ir įsitikinau, kad tai tas laivas, kurio mes ieškome.

Per savo gyvenimą gal esate matę daug keistų laivų, bet tikriausiai niekad nematėte tokio reto kaip keistas ir senas „Pequodas“. Tai buvo senoviškas laivas, užgrūdintas visų keturių vandenynų uraganų ir negyvų tylių, jo senas kevalas buvo pajudavęs, kaip veidas prancūzų grenadierio, kuris kovėsi Egipte, o paskui Sibire. Jo priekis atrodė barzdotos. Jo stiebai išpjauti kažkuriam Japonijos pakraštyje (kai pirmuosius nusinėšė viesulas) statmenai kilo į viršų. Jo denis buvo taip sudėvėtas, kaip maldininkų išmindžio Cateburio katedros grindys, ant kurių buvo nugalabytas Tomas Becketas.

Tačiau, iš kitos pusės, didžiavosi pėdsakais fantastinių žygdarbių, kuriuose dalyvavo daugiau kaip pusė šimto metų. Senasis kapitonas Pelegas pabrėžė savo laivo ypatingą savotiškumą nupiešinėdamas ant jo groteskinius piešinius ir jį paversdamas savotišku plaukiojančiu trofėjumi, tarsi tai būtų žmogėdri laivas, išpuoš-

tas savo priešų kaulais. Garbingas laivas, bet su kažkokio liūdesio priemaša. Bet ar gi ne panašiai yra su visais garbingais daiktais?

Raštinėje beieškodamas kokio atsakingo pareigūno, kuriam galėčiau pasisiūlyti, iš pradžių neradau nieko, tačiau negalėjau nepamatyti palapinės, pastatytos už didžiojo stiebo. Ji buvo kūgio išvaizdos, kokių dešimties pėdų aukščio, ir buvo sudaryta iš tankiai suglaustų banginio žiaunų kaulo pjautinių, viršuje surišu. Iš laivo priekinės pusės joje buvo trikampiška skylė, taip kad viduje esąs galėjo stebėti priekinę laivo pusę.

Toje keistoje palapinėje pagaliau radau žmogų, kuris atrodė turįs galią ir kuris, esant vidudieniui ir sustojus laivo darbams, išsėjęs, akimiriai užmirdamas valdžios našta. Jis sėdėjo ažuolinėje kėdėje, išpuoštoje įdomiais raizginiais, kurios sėdynė buvo padaryta iš banginio žiaunų kaulo, panašiai kaip ir palapinė.

Tas žmogus išoriniai nieku ypatingu nepasizymėjo, jis buvo kresnas jo veidas parudavęs, kaip ir visų jūreivių, ir vilkėjo žydriais piloto drabužiais, kvakerių stiliuje sukirptais. Tik aplink jo akis buvo susiklojęs tankus tinklas raukšlių, beveik mikroskopinio dydžio, kurios, be abejo, atsirado nesuskaitomus kartus primerkiant akis laike viesulų, sutiktų ilgose kelionėse. Tokios raukšlės labai praverčia, kai norima pasirodyti paniurėliu.

– Tamsta esi „Pequodo“ kapitonas? – paklausiau prasikišdamas per palapinės duris.

– Ir jeigu juo būčiau, ko iš manęs norėtum? – atsiliėpė.

– Aš noriu įsirašyti į šį laivą.

– A! Hm!... Matau, kad nesi iš Nantucketo. Ar jau esi buvęs ant kurio banginio perskelto laivo?

– Ne, niekad.

– Tad nieko nežinau apie banginių gaudymą, e?

– Ne, ser, bet neabejoju greit išmoksiąs. Esu daugelį kartų plaukiojęs prekinuose laivuose ir manau...

– Velnio su savo prekiniais laivais! Man nekalbėti apie tą kiauulystę! Aš tave apklusiu, jeigu dar kartą juos paminėsi! Ir kodėl dabar nori pereiti į banginininkų laivą, e? Ar buvai kada piratas? Ar nesi apvogęs savo kapitono? Ar negalvoji nužudyti laivo karininkus, kai atsidursi aukštojoje jūroje, e?

– Aš protestavau prieš panašius kaltinimus. Spėjau, kad po šita ironijos kauke senas jūros vilkas slėpė tuos pačius prietarus, kokius puoselėja visi saliečiai prieš žemyno gyventojus.

– Bet kodėl nori vykty medžioti banginių? Aš noriu tai žinoti pirma nei priimsiu į laivą.

– Aš noriu pažinti banginių medžioklę. Be to, noriu pamatyti pasaulį.

– Nori žinoti, kas yra banginių gaudymas, e? Ar jau esi metęs žvilgsnį į kapitoną Ahabą?

– Kas yra tas kapitonas Ahabas, ser?

– Aha! Taip aš ir galvojau. Jis yra šito laivo kapitonas.

– Tad suklydau. Aš tariasiu kalbą su pačiu kapitonu.

– Jaunuoli, tu kalbi su kapitonu Pelegu. Aš ir kapitonas Bildadas esame ipareigoti paruošti „Pequodo“ kelionei, ji aprūpinti viskuo, įskaitant ir igulą. Kartu esame savininkai ir agentai. Bet aš norėjau ką kitą pasakyti. Jeigu tu iš tikro nori patirti, kas yra banginių medžioklė, pirma nei galutiniai susiršti, jaunuoli, žvilgtėk į kapitoną Ahabą ir pamatysi jį teturint tik vieną koją.

– Ką tuo tamsta nori pasakyti? Argi kita būtų pradedas per banginio kaltę?

(Bus daugiau)

POVILO IR GERTRŪDOS DARGIŲ RADIJO PROGRAMOS

Penkiasdešimt penkerių metų sukaktis

Gertruda ir Povilas Dargis

Ivairias sukaktis minėdami, mes išsitiesiame praėjusio dešimtmečio metų tarmėje, džiaugdamiesi pasiektais laimėjimais, atliktais darbais. Tada, lyg tie dvasiniai turtuoliai, atidare lietuvišką lobyną, nuvalome dulkes nuo deimanto, aukso bei kitų brangenybių, jas surūšiuojame ir, išsirinke dvasines brangenybes, jomis pasipuosiame. Tada mes pamatome, kiek daug įvairių brangakmenių sukrauta į mūsų visuomeninio bei kultūrinio gyvenimo aruodą.

Toki lietuviškų deimantų lobyną sukrovė Povilas ir Gertruda Dargiai ilgų metų radijo programų tarnyboje. Šiais metais jų vedama radijo programa švenčia 55 metų sukaktį. Netrukus gaivalingas lietuviškas žodis, lyg iš to trykstančio dvasinio šaltinio, plačiai pasklis 3000 kartą. Jei pasakytus ir perduotus radijo bangomis žodžius į puslapius surašytum, sudarytum 55 toms knygas. O kiek daug lietuviškų melodijų dainų paskleista, kiek daug patriotiškų asarų išlieta, naujos kartos atgimimo susilaukta, apsamanojusios tautinės šaknyse tėvų žemės meilės želmenimis pražydus.

Kai dabar vienur bei kitur nutilsta lietuviškos radijo programos, tik tada prisiveria mūsų akys ir pasigirsta gelbėjimo šauksmas. Kai kas neįvertina turimų brangenybių — ima ieškoti šaukšto po pietų sriubos. Ir kaip buvo džiugu, kai prieš keiserius metus, pasirodžius spaudoje rašiniam apie šios radijo programos sukaktį, neįprastai uofiai atsiliepė klausytojai laiškais bei telefonu. Jų žodžiais spauda ir radijas yra ne tik mūsų gyvenimo veidrodis, bet ir iš gimtosios žemės slepinių kylančių meilės šauksmas, gimties kraujo balsas.

Pittsburgho lietuvių radijo programa, perduodama kas sekmadienį 12:30 val. p.p. iš galingos WPIT stoties, girdima trijose valstijose: Pensilvanijoje, Rytiniame Ohio ir Vakariniame Virginijoje. Programos vertinimą, turinimą paryškina ir tai, kad, paskelbus pirmąjį konkursą lietuviškoms radijo valandėlėms, premiją laimėjo Pittsburgho Povilo Dargio vedama programa. Konkurso komisija, kurią sudarė patyrę radijo darbuotojai, žavėjosi gražia lietuviška žemaitiška tarsena, kalbos gražumu bei turinimu, turinio puošnumu, muzikiniu grožiu, programos įvairumu. Sudėjęs viską, jam dar teko augsaburnio vardas.

Dalis programos perduodama ir anglų kalba. Radijo stoties vadovybė gauna daug laišku bei telefoninių pašaukimų iš įvairių tautybių klausytojų, kuriems patinka lietuvių muzika ir dainos. Programos klausosi lietuviai, kurie net kelintos kartos atstovai bet moka savo tėvų

kalbą, klausosi ir tie, kurie gyvenimo kelyje ją pamiršo ar primiršo, bet didžiuojasi paveldėta tautine garbe.

Penkiasdešimt penkeri metai, kai kiekvieną sekmadienį Pittsburgho radijo stotyje pasigirsta gražia tarme žodžiai: „Labą dieną, gerbiame klausytojai. Kalba Povilas Dargis“. Trys tūkstančiai kartų programą užbaigiant skambėjo žodžiai: „Iki kito karto — sakom sudiev — Gertruda ir Povilas Dargis. Šios dienos programą vedėm abudu“. „Mudu abudu“ programą baigdami kiekvieną kartą prašydavo remti spauda, minint „Draugą“ ir kitus laikraščius, parapijas, vienuolius, lituanistines mokyklas, lietuviškas organizacijas, kultūrinę bei visuomeninę veiklą.

Pasakyti gyvi žodžiai, Dargių idealizmas veikia žmones. Viena žymi veikėja rašo, kad Dargio skatinama, ji ir daug lietuvių prunumeruoja laikraščius, remia spaudą. Tai, anot jos, lyg gyvas paminklas tėvams, kurie gyveno lietuviška dvasia, sielosi savo spaudos išlaikymu. Juos lankanti spauda primena lietuvių gyvastį, paveldėtą tautiškumą. Pervertus laikraščius puslapius, lyg atgija jaunystės dienų prisiminimai, išgyventos dienos tėvų namuose. Net laikraščio popierius bei dažų kvapas toks savas ir malonus, baigia laišką.

Gertruda Platekytė-Dargienė, šiame krašte gimusi, tėvų namuose lietuviškai išauklėta, aktyviai veikia įvairiose organizacijose. Ji turi gilų muzikinį išsilavinimą, yra gabi smuikininė. Ji vyro placioje visuomeninėje veikloje yra žymi talkininkė ir patarėja. Ji yra Tėvynės mylėtojų draugijos ilgametė pirmininkė.

Badaujantieji ir jiems pritariantieji Vilniuje.

Povilas Dargis 32 metus yra Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentas. Jam vadovaujant, organizacija dideje, stiprėja tolerančioje dvasioje ir šiandien turi apie 5 milijonų dolerių kapitalą. Be to, jis yra ilgametis Altos vicepirmininkas, Amerikos Lietuvių Tautinės sandaros pirmininkas, Tėvynės mylėtojų draugijos vicepirmininkas, buvęs Lietuvos kambario Pittsburgho universiteto komiteto pirmininkas. Pittsburgho City Council pirmė rezoliucija, paskelbdamas jį „Lithuanian Man of the Year“. Jis buvo pirmojo Lietuvių kongreso rengimo pirmininkas, prezidento Antano Smetonos pirmo komiteto pirmininkas. Taip pat jis dalyvavo kelių JAV prezidentų priėmimuose. Paminėtas prieš 40 metų — 1948 m. priėmimas prezidento Trumano, kada buvo Altos išrinktas įstatymas, išleidžiant pabėgėlius į JAV.

Ši Dargių radijo valandėlė yra vieništelė lietuvių programa, sulaukusi 55 metų sukaktį, vadovaujant tam pačiam asmeniui-vedėjui Povilui ir jo talkininkei Gertrūdei. Povilui Dargiui dirbant visuomeninėje veikloje, nėra mažų ar didelių darbų, ir jis dirba visur, kur mato, kad yra reikalingas, kur kviečiamas. Visur jį lydi Tėvynės meilė, tolerancija — kitų nuomonių gerbimas, idealizmas, pasiaukojimas, nepaprastas darbštumas, gubi orientacija, sveikas prigimtas išmanymas, žurnalistiniai gabumai ir lakus tartas gyvas žodis.

Lietuvių žurnalistų sąjungos valdyba, įvertindama Povilo Dargio veiklą, idealizmą, ryšius nuopelnus visuomeninėje gyvenime, atlikus darbus išieivijos lietuviams bei Lietuvai, ilgametį bendradarbiavimą spaudoje, švenčiant 50 metų sukaktį vedant lietuviškas radijo programas, išrinko sąjungos garbės nariu. Jis išliko ištikimas duotai priesaikai korporacijai, kurios garbės narys Vaidzantas rodė meilės kelią savajai žemei.

Vytautas Kasniūnas

NAUJA STOTIS O'HARE

O'Hare aerodrome bus statoma nauja tarptautinio susisieki-mo stotis. Tam reikaliui 19 tarptautinio susisieki-mo bendrovių paskyrė 13 mil. dolerių.

IEŠKOKIME REALIOS PLOTMĖS

AURELIJA
BALAIŠAITIENĖ

Ir vėl siaučia pasipiktinimo audra, analizuojant ir apgailestaujant mūsų jaunimo vandalizmo veiksmus, gerokai kenkiančius mūsų vardui svetintaučių tarpe. Bandome ieškoti sprendimų ir patarimų, statome reikalavimus rengėjams ir organizatoriams, bet rezultatai nėra. Atsidūrus rengėjų vietoje, tenka pagalvoti, ar jie, šalia rūpestio programa, salėmis, kvietimais ir skelbimais, iš tikro turi numatyti tokius netikėtumus, kurie vis tik nėra rengėjų, bet svečių ir dalyvių atsakomybė. Tenka nugirsti, kad ir mūsų jaunimo stovyklose iškyla mažesnės apimties nemalonūs incidentai, kaip triukšmavimas ar alkoholinių gėrimų vartojimas. Vadovai, rengėjai ir iniciatoriai planuoja, ruošiasi pasitikti ir priimti svečius ir dalyvius, kartais praleisdami ištisus metus planavimui ir paruošimams darbams. Tačiau atvykę ir renginius ar kitus susibūrimus dalyviai atrodo nėra poruošti kultūringam bendravimui ar pramogavimui.

Kas paprastai sudaro tuos dalyvius, kalbant apie mūsų dainų ir šokių šventes bei stovyklas? Daugiausia tai programai paruoštas jaunimas, išmokytas ir išrepetuotas. Tai techniškoji pusė. Bet kas pasirūpina jaunimo paruošimu tam laikui, kai jis, atlikęs savo pareigas, pasijus turįs laisvalaikį, kurio planavimu ar paruošimu niekas nesisilojo?

Iš patirties visi pažįstame mūsų programų, simpoziumų, suegų ir konferencijų turinį. Jis orus, iškilmingas, nukeliantis tiek veikėjus, tiek dalyvius į filosofiją, abstraktų pasaulį su šūkais ir idealų analize. Taip, tai penas galvojančiai asmeni-bet, ieškančiai savo dvasiai turto ir minčių. Tačiau turime suvokti ir tai, kad turime reikalą su gyvais žmonėmis, gyvenančiais realia pasaulyje, audringoje aplinkoje, kurioje moralinėms vertybėms neliko vietos. Visa tai paliekama šeimai, o mūsų visuomenėje — dar ir organizacijoms, kurios grupėms, kuriose bresta ir auga mūsų jaunimas. Teoretiškai kalbant, mūsų vertybių nestinga, bet jų įgyvendinimo metodai yra atgryvenę ir neefektingi. Štai paimkime jaunimą bet kurioje iš stambiųjų ideologinių organizacijų, ar tai būtų skautai, ar ateitininkai, ar neolituonai ar kiti. Suejimuos dažnai paskaitų, pamokymų, diskusijų nestinga, bet ar kada nors su

jaunimu diskutuojamas jų asmeniškas elgesys, kaip pvz. vandalizmas, narkotikų ir alkoholio naudojimas, seksualinės bręstančio jauno žmogaus problemos, apie kurias jis kasdieną girdi tiek savo mokyklose, pradedant pradžios mokykla, tiek mato televizijoje. Mūsų visuomenė tas problemas ignoruoja, tuo versdama savo jaunimą ieškoti atsakymų kitur. Juk negalime ir toliau dirbtinai save įtikinėti, kad „pas mus to nėra“. Jaunimui skirta spauda savo temomis yra paviršutiniška, neaktuali ir neįdomi, o ir suaugusieji yra užverčiami „pareiškimų“, pasakaitų ir memorandumų tekstais, vengiant ralybės ir problematikos.

Štai viena jaunimo susibūrimo proga buvo pasiūlyta vakaronė tema apie vandalizmą. Vadovas pareiškė, kad tokia tema jo globoje esančiam jaunimui nesanti aktuali. Deja, jau rytojaus rytą, vos saulei tekant, šerifas savo automobiliu atvežė įsigėrusius triukšmadarius.

Jaunimo nereikia barti, nei jam pamokslauti, nes toks metodas nieko nelaimi. Reikia remtis į premiją, kad su savo vadovais esantis jaunimas yra pavyzdingas ir taurus. Jame galima sukelti „vadovavimo“ jausmus skatinant, kad „jei matysi savo draugą ar draugę blogai besielgiančius, sudrausk, nes tu esi šios kilnios organizacijos narys“. Jaunima galima įtikinti, kad jis būtų pavyzdingas, jam duodant suprasiti, kad tikima, jog čia esantieji yra aukštos moralės ir tinka būti pavyzdžiu kitiems, apeliuojant į jų savigarbos ir ambicijos jausmus. Galima bandyti įtikinti, kad ne kitų elgesiu reikia sekti, bet patiems nustatyti elgesio normas. Žinome, kad bendrimo laikotarpįje didžiausią įtaką turi draugai. Stipresnė asmenybė, susiformavusi ir praktiškai paruošta organizacijos ideologijoje, gali tą įtaką pozityviai panaudoti. Lygiai taip pat gali pasielgti ir tautinių šokių grupės, pertraukę metų, ilsintis po repetitijos, diskutuojant grupės elgesį ir reputaciją.

Jaunimo sambūriai turi išvesti į savo darbotvarkę šių dienų gyvenimą liečiančias temas, jas gvildinti, diskutuoti, bet ne nuo jų šalintis. Juk tvirtiname, kad mūsų jaunimo organizacijos atlieka asmenybės auklėjimo darbą, tai ir realus gyvenimo sujauktų vertybių svarstymas yra to auklėjimo gyvybiškai svarbus elementas. Gyvename laike, kuris nenusitato jokių elgesio normų, tik pataria, kaip apsisaugoti nuo nemalonių, ar tai būtų nemoralus seksualinis elgesys ar sveikatos klausimas. Ieškokime naujų plotmių mūsų visos veiklos programose, kad rastume pusiausvyrą tarp skrajimo padangės ir aplinkos pavojų bei problemų.

DE PAUL PIRKS GOLDBLATT RŪMUS

Chicago meras Sawyer pritarė De Paul universiteto planui nupirkti bankrutavusios Goldblatt krautuvės rūmus miesto centre ir juose įrengti klases bei studentų bendrabutį, o apatią panaudoti krautuvėms.

GRIEŽCIAU PRIEŠ NUSIKALSTANČIUS

Illinois aukščiausias teismas nusprendė, kad moksleiviai, kaltinami vartoję ginklą mokyklos ribose, būtų teisiami kaip suaugusieji.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REAL ESTATE

RE/MAX GREIT
REALTORS PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

FOR RENT

Išnuomojamas 5 kamb. butas antrame aukšte su virimo plyta, šaldytuvu, kilimais. Geras susisiekimas. Skambinti 776-4513.

Išnuomojamas 5 kamb. šviesus butas antrame a. Su šiluma. Maquette Parko apyl. Galima užimti nuo spalio 4 d. Tel. 460-4055.

M.S. KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
776-2233

GREIT IR SĄŽINGAI
PATARNAUJAME PIRKIME
BEI PARDAVIME NUOSAVYBĮ.

Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj aplinkoje, mieste ar priemiesčiuose. Suinteresuoti prašau skambinti ar užėit pas

BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

HELP WANTED

"Hiring! Federal government jobs in your area and overseas. Many immediate openings without waiting list or test. \$15-68,000. Phone call refundable. (602)838-8885. Ext. 7765."

MISCELLANEOUS

A VILIMAS
MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS
VEDIMAI — PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir žmiesy. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

IS THAT YOU LAUGHING, COMRADE?

Algis Rukšėnas

Knygos antrinis pavadinimas: „The World's Best Russian (Underground) Jokes“. Žurnalistas ir rašytojas Algis Rukšėnas, politinės-satyrinės dramos „Posėdis“ pragare ir „Day of Shame“ (knygos apie Simo Kudirkos 1970 m. nepavykusį pabėgimą į laisvę iš sovietinio laivo) autorius surinko kursuojančius anekdotus ir charakteringus juokus, kurie kursuoja Sovietų pogrindyje ir atskleidžia komunistinės sistemos tikrąjį charakterį.

Secaucus, New Jersey: Citadel Press, 1986. Kaina su persiuntimu in USA \$7.90. Illinois gyventojai moka \$8.40.

Užsakymus siųsti:

Draugas
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

ALĖS RŪTOS

Naujas romanas

DAIGYNAS

Liet. Knygos klubo leidinys, ką tik išėjo iš spaudos. Plačiai skaitoma autorė svarsto jaunosios lietuviškos išeivijos kartos problemas pasaulyje, ryšium su ištikimybe lietuviškumui ir realiomis sunkenybėmis. Du knygos sakiniai apibūsinu būdą parodo jaunosios kartos problemas. Lietuviškame koncerte „Mano senelis šluostydavosi asaras. Aš tik čiulpdavau saldai...“

Bet šioje knygoje yra ir kitas jaunos lietuvis daug žadantis pasisakymas: „I wonder, déde, ką manai, jeigu aš mamos knygą išleisčiau?“

Knyga kainuoja su persiuntimu 13.50 dol. Illinois gyventojai moka 14.50 dol. Užsakymus siųsti: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Knyga gaunama ir pas knygų platintojus.

DAR APIE LB VADUS

Jau čia pat JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos suvažiavimas ir naujos LB valdybos rinkimai. Spauzoje pasipylė straipsniai, pasisakantys tai už vieną, tai už antrą šiuo metu, kaip atrodo, kandidatuosiantį asmenį. Šiuo laikotarpiu Lietuviai ir išeivijai ypatingai svarbios padėties metu taip pat svarbu, kad būtų išrinkti patyrę, konkrečius darbus lietuvių bei nuveikę žmonės. Šiuo metu itin kritiškos svarbos yra JAV LB valdybos pirmininko, taip pat visuomeninių reikalų ir Kultūros tarybos pirmininkų postai. Nei į vieną iš šių postų šiuo metu nevalia išrinkti posėdininkų ir paradinės veiklos atstovų. Ypač valdybos pirmininkas turi būti toli ir ateitį numatęs žmogus, konkrečių ir laiko aplinkybių diktuojamų, nuolat kintančių užduočių dinamiškas vykdytojas.

Šiuo metu svarbiausios veiklos sritys yra dvi: politinė ir kultūrinė. Politinės veiklos pastangos skiriamos **Lietuvai**, o kultūrinės — **išeivijai**, kad ji nezlugtų, neatlikusi savo pareigos pavergtai tautai. Ji turi būti pagrindas, kuriuo būtų galima pasikliauti, padedant tautai išsilaivinti. Šiandien lietuvių išeivijai reikia skleisti ne vien tik lietuvištinio mokyklų moksleiviams, bet ir jų tėveliams. Tai jau Kultūros tarybos pareiga.

Nebegalima ilgiau nekrepsti dėmesio į mažas kolonijas. Šiandien dar brangesnis yra kiekvienas lietuvis, nesvarbu, kur jis begyventų. Tokių dėl aplinkybių nuo lietuvių nutolusių lietuvių sugražinimas turėtų būti Kultūros tarybos atsakomybė. Ji turi sudaryti tam tikrą visas lietuviškas kolonijas Amerikoje apimančią tinklą, kad nė vienas lietuvis neliktų už lietuviškosios kultūros ribų, kad jis susipažintų su dabar tautą jaudinančiomis aktualijomis, kad suvoktų, kas yra Lietuvos Laisvės lyga, Lietuvos Persitvarkymo sąjūdis, kad jis suprastų ekologines Lietuvos problemas.

Visus resursus bei lėšas nukreipkite į lietuvių išeivijos potencialą. Ar ne per daug reikalaujate, kad meniniai vienetai bei

grupės ir šiaip pavieniai scenos vienetai, kaip Chicago Antras kaimas, kaip dainininkai, kaip pvz. jaunųjų Polikajčių grupė, patys susirastų sau publiką ir susiorganizuotų sau koncertus bei spektaklius, nes retas kas kitas jau besima tokios iniciatyvos. Amerikoje nėra organizacijos, kas suruoštų iš kitų kraštų atvykstantiems lietuviams dainininkams ar instrumentalistams visą kraštą apimančias gastroles. Chicago „Margutis“ šioje srityje yra daugelį kartų paveiksmas, negu JAV Kultūros taryba.

Šiandieninė padėtis reikalauja, kad būtų padarytas galas visiemis paradams ir viešųjų santykių reklaminėms manipuliacijoms. Lietuvių Bendruomenėi reikia pirmininko ir valdybos, kurį angažuotųsi ilgalaikiai, konstruktyviai politinei ir kultūrinei veiklai ir ją galėtų vykdyti bendradarbiaudama su PLB valdyba, kuri šią atsakomybę neša pasauliniu mastu. Iš dviejų kandidatuojančių asmenų, kuris, jūsų nuomone, sprendžiant iš nuveiktų darbų, teikia daugiau vilties? LB tarybos nariai gerai turi pagalvoti prieš balsuodami už tą ar kitą kandidatą.

V.R.

PADĖKA

A.†A. ANTANAS BILITAVIČIUS

Mirė 1988 m. rugpjūčio 14 d. ir buvo palaidotas rugpjūčio 18 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Nuosirdžiai dėkojame kun. F. Kireliui už tartą atsisveikinimo žodį ir už maldas koplyčioje. Širdingai dėkojame Vytauto Didžio Šaulių rinktinės vadui A. Paukštei už pavyzdinai suorganizuotą laidotuvių apeigų tarnybą ir už atsisveikinimą su velioniu. Nuosirdi padėka vėliau tarnybai, garbės sargybai ir karsto nešėjams. Nuosirdžiai dėkojame visiems giminiams, draugams bei pažįstamiems už atsilankymą ir koplytį ir dalyvavimą laidotuvėse. Ačiū už pareiktą užuojautą asmeniškai, laiškais ir spauzoje. Nuosirdžiai ačiū už maldas, geles, šv. Mišioms ir kitiems tikslams nurodytas aukas. Širdingai dėkojame laidotuvių direktoriui J. Rudminui už nuosirdų ir rūpestingą laidotuvių sutvarkymą.

Nuliūdę: Sūnūs, dukterys, marčios, žentai ir anūkai.

A.†A.

ADOLFUI BALTARAGIUI

mirus, reikščiame nuosirdžiai užuojautą šeimai, ypač jaunystės draugei DALIAI.

Raminta, Raimundas, Laura ir Kovas
Lapšiai

A.†A.

STEPUI LUNGIUI

staiga mirus, jo žmonai EMILIJAI, dukrai, sūnui su šeimomis ir artimiesiems reikiame nuosirdžiai užuojautą.

St. Peterburgo Pensininkų klubo valdyba

A.†A.

ANTHONY A. KRIPAS

Gyveno Holy Family Villa, Lemont.
Mirė 1988 m. rugpjūčio 25 d., 9 val. ryto, sulaukęs 96 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Pasiliko dideliame nuliūdime dukte sesuo Genevieve Kripas, Holy Family Villa administratore, dėdė Justinas Kripas ir labai daug sūnėnų bei dukterėčių.

Priklausė Šv. Kazimiero Seserų, (amžinas narys), Šv. Pranciškaus seserų (Pittsburg, PA), Tėvų Marijonų rėmėjams; buvo Šv. Jurgio parapijos Šv. Vardo draugijos narys.

Kūnas pašarvotas antradienį, rugpjūčio 27 d. nuo 2 iki 9 v.v. Rudmin koplyčioje, 3319 S. Litanica Ave.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugpjūčio 28 d. Iš koplyčios bus atlydėtas į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nuliūdęs į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukte, dėdė ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Anthony Kripas. Tel. 927-1138.

A.†A.

BRANGUOLEI KAIRYTEI PARONIENEI

per anksti iškeliavus į Anapus, skausmo valandoje Akademinio Skautų Sąjūdžio vadijos narę fil. IRENĄ KAIRYTĘ ir sktn. JONĄ PARONĮ bei jo šeimą nuosirdžiai užjaučiame.

Akademinio Skautų Sąjūdžio vadija

A.†A.

BRANGUOLEI KAIRYTEI PARONIENEI

mirus, jos šeimai ir jos seseriai IRENAI KAIRYTEI reikiame nuosirdžiai užuojautą.

Vladas ir Phily Vailioniai

Mūsų mielam

A.†A.

ALGIMANTUI DIKINIUI

iš gyvenimo scenos pasitraukus, liūdime kartu su ponija MARIJA, ŽIVILE, JONU, DALIA, DAUMAN-TU ir ARVYDU.

Vytautas Juodka
Milė ir Vytautas Valantinai

A.†A.

ADOLFUI MARKELIUI

mirus, gilią užuojautą reikiame ir kartu liūdime su žmona ALDONA ir jaunystės draugėmis DAIVA ir RITA.

Raminta, Raimundas, Laura ir Kovas
Lapšiai

Tarp milijonų planetų, visatoje esančių, gal tik mūsų planeta turi išskirtiną paskirtį: ji yra tobula savo netobulumu. Joje viskas ir viskas per pusę... Ji yra lyg žmonių žemiškoji gero ir blogo pažinimo, patyrimo ir tolimesnio kelio amžinybės pasirinkimo mokykla...

Taigi, kantie ir pozityviai užbaigęs savo žemiškąją kelionę ir, Visagaliui Dievui pašaukus, iškeliavo jau naujam ir pilnai tobulam gyvenimui Amžinybėje

A.†A.

INŽ. VYTENIS ELSBERGAS

Jo artimiesiems, žmonai DANUTEI, dukrai KRISTINAI, žentui, uošviui ir visiems giminačiams jų liūdesio valandoje reikiame giliai ir nuosirdžiai užuojautą, o velionui — telydi jį Amžina Laimė ir Ramybė Dievo karalystėje.

Jonas Adomaitis
Emilija ir Vytautas Valantinai

DRAUGAS, antradienis, 1988 m. rugpjūčio mėn. 27 d.

5

PADĖKA

A.†A. STEPAS LUNGYS

Pabaigęs šios žemės kelionę, staigiai ir netikėtai mirė rugpjūčio mėn. 14 d. Velionis buvo pašarvotas Beach Memorial Chapel St. Petersburg, FL. Palaidotas po gedulingų pamaldų Memorial Park Mausoleum Crypt rugpjūčio mėn. 19 d.

Nuosirdžiai dėkojame kun. V. Zakarui ir kun. J. Gasiūnui už religines apeigas koplyčioje, bažnyčioje ir kapinėse. Ačiū už aukas šv. Mišioms, Lietuvių Fondui ir Tautos rėdai.

Nuosirdus ačiū ir P. Gudoniams už visokeriopą pagalbą ruošiant laidotuves ir pravestas laidotuvių apeigas. Dėkojame karsto nešėjams, dėkojame P. Vasiliauskiui, A. Gesiui ir kitiems, kurie kuo nors prisidėjo laidotuvių apeigose. Ačiū už atsisveikinimo žodžius organizacijų atstovams. Ačiū visiems atsilankiusiems koplyčioje, bažnyčioje ir kapinėse.

Gilias skausmo prislegta žmona Emilija, dukte, sūnus ir anūkai.

Išlydėjus amžinybėn savo ištikimiausią draugą

A.†A.

BENEDIKTĄ LUNGĮ

vargo, skausmo ir ašarų keliuėjusią žmoną JULIJĄ nuosirdžiai užjaučiame.

Klemensas ir Anelė Žukauskai

Sunny Hill, FL

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

V A N C E

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

THE INSURED ONE YEAR CD THAT PAYS MORE!

INDĖLIS	KURSAS	METINIS PRIEAUGIS
\$50,000	8.00%	8.243%
10,000	7.50%	7.714%
5,000	7.35%	7.555%

Kursas galioja nuo rugpjūčio 22, 1988, tačiau gali būti pakeistas bet kuriuo metu. Anksčiau sertifikatus išėmus — atitinkama pabauda.

Šiek tiek žemesniu kursu sertifikatus galima išpirkti su \$1,000. Paskambinę sužinosite detales. Taip pat pas mus gaunama „Postage-paid Save-By-Mail Kit“.

Founded 1924
American Security Federal

Offices: 2700 W. 59th St., Chicago, IL 60629, Ph. 436-4100
5400 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60632, Ph. 776-4400

HELPING YOU GROW...

The American Way

APLINK MUS

x Dr. Adolfas Damušis ir dr. Algis Norvilas šią savaitę išvyksta į Romą dalyvauti Lietuvos Katalikų akademijos metiniame suvažiavime ir arkivysk. Audrio J. Bačkio vyskupiškuose šventiniuose, kurie bus Šv. Petro bazilikoje Romoje spalio 4 d. Šventinis Šv. Tėvas Jonas Paulius II.

x Korp! Giedra, mirus sesės giedrininkės Julijos vyrui a.a. Benediktui Lungui, užprašė šv. Mišias Jėzuitų koplyčioje, rugsėjo 29 d., ketvirtadienį, 7:30 val. ryto. Kviečiamos visos narės, kurios gali, šv. Mišiose dalyvauti.

x Viktoras Nakas svarstys įvykius Lietuvoje „Ateities“ Akademiniame savaitgalyje IX.30.X.2. Jo paskaita bus Jau-nimo centro Čiurlionio galerijoje šeštadienį, X.1, 11 v.r.

x Margutis rengia „Nauji vardai – nauji balsai“ koncertą spalio 2 d. 3 val. p.p. Jaunimo centre. Po koncerto bus bendros vaišės kavinėje. Visi kviečiami. Koncerto bilietai gaunami Margučio raštinėje ir Vaznelių parduotuvėje.

x Ritos Česnauskaitės su Bernard Mega užsakai prieš sutuoktuves eina šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Marquette Parke.

x Šv. Teresės draugija ateinanti sekmadienį, spalio 2 d., per 9:15 val. šv. Mišias šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje turės bendrą Komunią ir po pamaldų salėje pusryčius ir trumpą susirinkimą.

x Eugenija Daugirdienė ir Aldona Prapuolenytė priima registracijas į jau 30 metų vykstančias Chicago lietuvių moterų rekolekcijas. Šiais metais jos prasidės rugsėjo 30 d. ir tęsis spalio 1 ir 2 dienomis. Joms vadovaus kun. dr. Kestutis Trimaškas. Visos moterys yra kviečiamos įsijungti į šį silai stiprybę teikiantį savaitgalį.

x LB Britthon Parko apylinkės valdyba ruošia pietus Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje iki sekmadienį, spalio 2 d., 11:13 val. bus cepelinų, kugelių, dešrų ir kopūstų. Visi yra kviečiami atsilankyti ir paremti LB Brighton Parko apylinkės valdybos veikla.

x Marcelė Tverionas Tiškevičius, Chicago, Ill., mūsų nuosirdi ir dosni „Draugo“ rėmėja, pratęsė prenumeratą ir pridėjo 30 dol. dienraščio palaikymui. M. T. Tiškevičių skelbiame garbės prenumeratorė, o už auką labai dėkojame.

x B. Bartkus, Downers Grove, Ill., parėmė „Draugą“ 25 dol. auka ir pratęsė prenumeratą vieneriems metams. B. Bartkų skelbiame garbės prenumeratorium, o už rėmimą lietuviško žodžio labai dėkojame.

x Ieškome moters prižiūrėti senutę. Skambinti 881-7394. (sk.)

x Dr. Algirdas Statkevičius, Sibiro tremtinys, kalbės spalio 8 d. Jaun. c. salėje Liet. Kronikos sąjungos suruoštame renginyje. Bus vakarienė, šokiai, laimėjimai. Muzika Vyt. Beleskos. Stalus užsakyti šiais telefonais: 925-7215 arba 436-6641. Visi mielai laukiami. (sk.)

x St. Petersburg Beach, Florida, parduodamas „kondominium“ – 4 kambariai, 2 miegamieji, 2 tualetai, su voniomis. Skambinti 1-813-360-3261. (sk.)

x „Draugo“ benketo metu buvo laimėjimų traukimas. Laimėjo 500 dol. A. Valaitis iš Evanstono, Ill., 300 – kun. S. Saplys iš Thompson, Conn., 200 – L. Morkūnas iš Islington, Ont., po 100 dol. – J. Sinkus iš Sterlings Hts., Ill., J. Utara, Chicago, Ill., K. Sirgėdas Richmond Hills, N.Y., M. Krauchuniene, Chicago, Ill., ir V. Starkus, Chicago, Ill. Laimėjimus galima atsiimti iš „Draugo“ administracijos arba pasiskambinti ir pasakydami savo bilieto numerį.

x Viktorijos Kučaitės ir Dariaus Siliūno užsakai prieš moterystės sakramentą eina Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje, Brighton Parke.

x „Chicago Tribune“ rugsėjo 25 laidoje turėjo priedą „Sunday Special“ (magazine 2), kuriame rašoma apie įvairias tautybes, įsikūrusias Chicagoje, apie jų papročius, valgius ir kt. Taip pat tarp daugelio nuotraukų įdėta demonstracijų su aiškiu plakatu, ant kurio užrašyta „Stalin was bloody murderer“. Tarp kitų tautybių įdėta ir lietuviškos Kristos Onos Au-gūties nuotrauka.

x Šv. M. Marijos Gimimo parapijos klebonas kun. Jonas Kuzinskas pereitą sekmadienį išdalinė laiška, kuriame sakoma, kad pereitais metais parapija turėjo 14,557.40 dol. deficitą. Kas savaitę bažnyčioje surenkama maždaug apie 2,500 dol. Tai mažoka ir parapija juo toliau, juo daugiau eina į nuostolius ir turi imti iš santaupų, kurios greitai užsibaigs. Klebonas prašo aukoti parapietų sekmadieniais bent po 5 dol. (ne po 1 dol.), kad parapija nebankrutuotų.

x Marijos aukšt. mokyklos vyresniųjų ir priešpaskutinių moksliečių tėvų susirinkimas bus rugsėjo 29 d., ketvirtadienį, o antrų metų ir jaunųjų moksliečių tėvų susirinkimas bus spalio 13 d., ketvirtadienį, nuo 7:30 val. iki 9:30 val. vakaro. Bus progą pasikalbėti ir su dukterų mokytojais ar mokytojais.

x Zina ir Algirdas Barilai iš Melbourne, Australijos, lydimi giminaičio Vlado Rasčio, gyv. Chicagoje, lankėsi „Drauge“ ir domėjosi dienraščio spausdinimu. Z. ir A. Barilai aplankė savo gimines New Yorke, Chicagoje ir kitą savaitę išvyksta į namus.

x Dr. Vytautas Tauras, Chicago, Ill., Aleksandras ir dr. M. Žemačiai, Leonia, N.J., kiekvienas atsiuntė po 30 dol. auką ir kartu grąžino laimėjimų šakneles. Labai dėkojame.

x Dr. V. B. Raulinaitis, Chatsworth, Cal., Vladas Velža, Santa Monica, Cal., V. Kačergius, Montreal, Kanada, Elena Pagirys, Hollywood, Fla., A. Mingėla, Hamilton, Kanada, kiekvienas atsiuntė po 20 dol. auką ir grąžino laimėjimų šakneles. Labai dėkojame.

x George Gudat, Chicago, Ill., A. Kremeris, Palos Hts., Ill., Atutis Aleksandras, Pleasant Hill, Cal., Petras Mikalauskas, Omaha, Nebraska, O. Izokaitienė, Chicago, Ill., S. Adickienė, taip iš Chicago, Ill., grąžindami laimėjimų šakneles, kiekvienas pridėjo po 15 dol. aukų. Labai dėkojame.

x KASA Liet. Fed. Kredito Unija neveiks penktadienį, rugsėjo 30 d., nes bus procentų apskaičiavimas. Darbo valandų pakeitimas: pradedant spalio 1 d. Chicago KASOS įstaiga, 2615 W. 71 St., veiks trečiadieniais iki 2 v. p.p. ir penktadieniais darbo valandos bus pratętos iki 7 v.v. Visos kitos darbo valandos nekeičiamos. (sk.)

x Sporto klubas „Kovas“, Detroit, Mich., per Vyt. Petrulį atsiuntė 50 dol. dienraščio paramą už gerą redagavimą ir dėdamą informaciją sporto skyriuje. Nuosirdus aičiū. (sk.)

Kr. Donelaičio aukšt. mokyklos abiturientai M. Polikaitis, G. Butts, E. Tuskenytė ir R. Putriūtė įvertinami Lietuvių fondo kaip mokyklos korespondentai. Kartu auklēt. R. Kučienė ir dir. J. Širka. Nuotr. J. Tamulaučiū

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

METINIS „DRAUGO“ BANKETAS

„Draugo“ renginių komitetas jau seniai rengėsi banketui, platino stalų bilietus, administracija siuntinėjo skaitytojams laimėjimų bilietėlius, kad dienraščio spausdinimas būtų garantuojamas ir ateityje. Rugsėjo 25 d. 4 val. p.p. Martinių pokylių salėje rinkosi komiteto nariai Vilhelmina Lapienė, Eduardas Lapas ir Alina Vadeišienė, parodydami stalus, prie kurių turės sėdėti. Pamažu rinkosi ir vieni gerie kokteilius, kiti šnekėdavosi. Bet visi buvo susirūpinę lietuviškos spaudos ateitimi, nes vyresnieji pamažu išskelbia amžinybės, o jaunesnieji išsiskirsto ir neužpildo vyresniųjų vietų.

Susėdus prie stalų, banketą trumpu, bet nuosirdžiu žodžiu atidarė renginių komiteto vadovė Irena Kerelienė. Ji priminė, kad čia susirinkome ne tik pasilinksmininti ir pasidžiaugti, bet ir paremti „Draugą“, kuris jau žengia į aštuoniasdešimtuosius metus. Jis gimė 1909 m. Bet jis ir šiuo metu reikalingas lietuviams, lietuvių ir lietuvių. Programai vadovauti I. Kerelienė pakvietė Lilią Martinkienę, kuri perėmė pareigas, dėkodama renginių komitetui ir susipažindama su svečiais nuosirdžiu lietuvišku žodžiu. Invokacijai ji pakvietė svečią iš Kenoshos kun. Antaną Micūną.

x Dr. Bronius Krakaitis, Romeo, Mich., mūsų garbės prenumeratorius, rėmėjas, pratęsė prenumeratą vieneriems metams su visa šimtaine. Nuosirdus aičiū.

x Bronius Kasakaitis, Chicago, Ill., lietuviško žodžio ir veiklos rėmėjas, buvęs ilgametis Lietuvių Tautinių namų vedėjas, pratęsė prenumeratą su visa šimtaine. Br. Kasakaitiui, mūsų garbės prenumeratoriui, už auką labai dėkojame.

x V. Naruševičius, Ontario, Kanada, pratęsė „Draugo“ prenumeratą su 55 dol. auka. V. Naruševičių skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką savai spaudoai labai dėkojame.

x Sol. Stasys Liepa, So. Boston, Mass., per „Draugo“ kultūrinio priedo redaktore Aušrelę Liulevičienę atsiuntė 50 dol. auką. Nuosirdus aičiū mūsų mielam bendradarbiui.

x Sporto klubas „Kovas“, Detroit, Mich., per Vyt. Petrulį atsiuntė 50 dol. dienraščio paramą už gerą redagavimą ir dėdamą informaciją sporto skyriuje. Nuosirdus aičiū.

Priminusi, kad svečių tarpe yra Marijonų vienuolijos vyriausias vadovas iš Romos kun. Donaldas Petrakis, ji pakvietė pasakyti sveikinimo žodį susirinkusiems.

Kun. D. Petrakis, kaip Chicagoje gimęs ir augęs, priminė savo vienuolijos 75-rių metų sukaktį, kai ją įkūrė Amerikoje pal. Jurgis Matulaitis, aštuoniasdešimt metų pradedant „Draugą“. Palinkėjo visiems geriausios ateities ir Dievo palaimos dirbant lietuvišką darbą. Kalbėjo lietuviškai ir angliskai.

Restorano padavėjos greitai nešė paruoštus valgius, kurie buvo turtingai ir gerai paruošti. Svečiai valgė ir galėjo šnekučiuotis tarp savęs bei laukti meninės programos, kurią atliko pasižymėjusi estradinė dainininkė sol. Violeta Rakauskaitė-Štromienė.

Užvalgius vakarienės, vadovė L. Martinkienė buvo pakviestas Lietuvių Fondo tarybos pirmininkas Stasys Baras. Jis pasveikino „Draugą“ darbuotojus, priminė reikala paremti savą spaudoą ir pakvietė Fondo kūrėją ir dabartinį Pello skirstymo komisijos pirmininką dr. Antaną Razmą pasakyti žodį ir išeiti čekį. Dr. A. Razma pripažino, kad „Draugas“ padėjo sukurti Fondą, kuris jau dabar siekia penktą milijoną, pakvietė „Draugo“ redaktorių kun. P. Garšvą priimti dienraščio var-

du čekį ir paremti išsigijimą modernių komunikacijos priemonių. Čekį priėmė kun. P. Garšva viešai padėkojo Liet. Fondui ir St. Barui bei dr. A. Razmai, kaip fondo atstovams. Jam buvo įteiktas 3000 dolerių čekis.

Meninė programos dalį gyvai, patraukliai ir naujai atliko estradinė dainininkė Violeta Rakauskaitė-Štromienė, padainuodama prie plokštelių muzikos Jucevičiaus, dvi B. Garbulskio, dvi M. Tamošiūno, R. Biegel dainas ir muziklą. Muziką tvarkė Vytautas Beleska. Dainavo gyvai vaikščioldama ne tik scenoje, bet ir šokiams paruoštoje salės dalyje. Per mikrofoną jos dainos buvo girdėti visoje salėje ir prie visų stalų. Publika dainomis ir jų atlikimu buvo patenkinta, daug plojo, nes jos pakėlė visų nuotaiką. Solistei Violetai Štromienei Kerelytė įteikė gėlių puokštę.

Irena Kerelienė perskaitė buvusio „Draugo“ redaktoriaus a.a. Leonardo Šimučio eilėraštį, skirtą „Draugui“, atnešė jo sūnaus dr. Leonardo J. Šimučio.

Pabaigoje kalbėjo Marijonų vienuolijos provincijolas kun. Viktoras Rimšelis, primindamas spaudos sunkumus ir jos ateitį, taip pat padėkodamas visiems atsilankiusiems, visam renginių komitetui, programos atlikėjai ir jos vedėjai. Paskiau buvo šokiai, grojant A. Stelmoko orkestrui, laimėjimų trauki-

Nijolė Sadūnaitė prie stulpo, kuriame išrašytos Lietuvos kankinių kalinių pavardės, Vilniuje.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSĖ

— Kun. Placidus Barius, OFM, buvo perrinktas lietuvių pranciškonų provincijolu, jo asistentu arba viceprovincijolu išrinktas kun. Pranciškus Giedgaudas, OFM. Tarybon išrinkti kun. Jurgis Gailiusis, OFM kun. Bernardinas Grauslys, OFM, kun. Leonardas Andriejus, OFM, ir kun. Augustinas Simanavičius, OFM. Provincijolu ir jo tarybos posėdžiai bus spalio 3 d. Kennebunkporte, kur paskirstys kitus pareigūnus bei vienuolynų vyresniusius.

— Sol. Vita Polikaitytė-Vilkienė dainuos komp. Giedros Gudauskienės kompozicijų kasėtės pristatyme spalio 9 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje, Los Angeles. Rašant apie komp. Giedrą Gudauskienę buvo solistės pavadė renkant perskorta ir praleista. Už klaidą atsiprašome.

— Lietuvių Bendruomenės Vakarų apygarda bei Los Angeles ir Santa Monica apylinkės spalio 1-2 dienomis rengia metinę šventę – Lietuvių dienas „Los Angeles 1988“. Kaip ir pernai, šventė bus mūgės forma su tautiniais šokiais, dainomis, tautodaile, meno ir keramikos parodomis, lietuvišku maistu ir tautinėmis prekėmis. Šventė bus Šv. Kazimiero parapijos patalpose. Atvyks iš Chicago Etnografinis ansamblis, San Francisco ir Omahos tautinių šokių grupės.

— A.a. Ona Kudulienė, gyvenusi Elizabeth, N.J., mirė Floridoje. Jos vyras a.a. Pranas Kudulis jau yra anksčiau miręs. Jie turėjo Elizabeth maisto krautuve. Taip pat mirė a.a. Nellie Yonk Yokimavienė.

— Laurynas Vismanas, uolus jaunosios kartos veikėjas, šiemet baigė Rochesterio, N.Y., universitetą ir nuo rudens pradėjo dirbti kaip mokytojas Vasario 16 gimnazijoje Vak. Vokietijoje.

kardinolą. Visų žvilgsnis krito į vysk. Sladkevičių. Gegužės 29 d. paaiškėjo Lietuvos kardinolo pavardė. Į Romą naująjį kardinolą atlydėjo tik vysk. V. Michelevičius. Valdžia nupirko bilietą tik iki Milano. Lietuviai ir Vatikanas surado kitą lėktuvą, atgabentį į iškilmės.

Po iškilmų vyko vaišės Villa Lituanica. Čia naujasis kardinolas pasakė jautrų žodį, kuris buvo transliuojamas į Lietuvą. Vakare Vatikanu soduose vyko kardinolų diplomatinis pagerbimas. Mokyto. J. Polikaitis gavo progos su juo pasikalbėti.

V. Sladkevičius yra mažo ūgio, labai pavargęs (nuo visų ištremimų), silpnos sveikatos. Moka 6 kalbas. Grįžęs į Lietuvą darė pakeitimus: atleido seminarijos vadovybę ir paskirs naują, kuri rūpinsis geresniu kunigų paruošimu.

Pirmoji diena mokykloje buvo įspūdinga. Labai gera mintis turėti tokius pokalbius ir paaiškinti mokiniams apie įvykius Lietuvoje. Daugelis nežino kas specifiniai atsitiko Lietuvoje. Aš manau, kad tokius pokalbius mokyklos vadovybė turėtų vesti toliau, kad mokiniai susipažintų su paskutiniais įvykiais Lietuvoje. Retas mokinys turi laiko skaityti „Draugą“. Tokie pokalbiai tikrai artina mus prie Lietuvos.

Vytas Pabedinskas
Kr. Donelaičio aukšt.
mokyklos, 8 kl. mokiniys

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.